

2021/0203(COD)

12.5.2022

NUOMONĖ

Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto

pateikta Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl energijos vartojimo efektyvumo (nauja redakcija)
(COM(2021)0558 – C9-0330/2021 – 2021/0203(COD))

Nuomonės referentė: Alice Kuhnke

PA_Legam

TRUMPAS PAGRINDIMAS

ES ir visos valstybės narės įsipareigojo apriboti visuotinį atšilimą ir pasiekti Paryžiaus susitarimo tikslus, patvirtintus 21-ojoje Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferencijoje. Komunikate „Lygybės Sąjunga. 2020–2025 m. lyčių lygybės strategija“ įsipareigojo integruoti lyčių aspektą ir tarpsektorinį požiūrį į visas klimato iniciatyvas, įskaitant naują Europos žaliąjį kursą ir susijusias iniciatyvas, kad būtų išnaudotas visas šių politikos sričių potencialas. Taigi, rengdama kovos su klimato kaita ir jos žalingo poveikio mažinimo veiksmus ir priemones, Sąjunga turėtų pripažinti, kad marginalizuotoje padėtyje esantys ir sąveikinę diskriminaciją patiriantys asmenys yra ypač pažeidžiami ir patiria neproporcingą poveikį. Tai apima moteris, atsižvelgiant į jų įvairovę, vyresnio amžiaus žmones, LGBTIQ+ asmenis, migrantus ir įvairios socialinės, rasinės ar etninės kilmės asmenis. Negalime rizikuoti, kad veiksmai ir politika, kuriais siekiama sumažinti Sąjungos išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, tiesiogiai ar netiesiogiai padidintų arba sukurtų esamą galios ir lyčių nelygybę. Teisingas ir įtraukus perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui Sąjungos įmanomas tik tuo atveju, jei atsižvelgiama į nevienodą klimato kaitos ir su klimatu susijusių politikos priemonių poveikį lytims.

Didesni Sąjungos klimato srities užmojai, nustatyti komunikate dėl Europos žaliojo kurso, ir iniciatyvos pagal Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinį, įskaitant Europos Komisijos pasiūlymą dėl ES energijos vartojimo efektyvumo direktyvos naujos redakcijos, yra pagrindiniai elementai siekiant žaliosios pertvarkos. Itin svarbu, kad rengiant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones būtų laikomasi lyčių lygybės ir socialinės perspektyvos, siekiant apsaugoti mažas pajamas gaunančius namų ūkius ir įgalinti energijos nepriteklių patiriančius asmenis. Moterys, atsižvelgiant į jų įvairovę, ypač vienišos motinos, sąveikinę diskriminaciją patiriančios ir sulaukusios pensinio amžiaus moterys tam tikru gyvenimo etapu dažniau nei vyrai patiria energijos nepriteklių ir tai riboja jų galimybes naudotis atsinaujinančiųjų išteklių energetikos paslaugomis, dėl to kyla kliūčių joms dalyvauti energetikos pertvarkoje. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų parengtos specialios priemonės ir kad būtų galima pasinaudoti tikslinėmis lėšomis, siekiant remti moteris, atsižvelgiant į jų įvairovę, kovoti su energijos nepritekliaus feminizacija ir visas moteris įtraukti į žaliąją pertvarką.

PAKEITIMAI

Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas ragina atsakingą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą atsižvelgti į šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(3) 2020 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Taryba patvirtino privalomą Sąjungos tikslą iki 2030 m. grynąjį Sąjungoje išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti bent 55 proc., palyginti su 1990 m.⁴⁵ Europos Vadovų Taryba padarė išvadą, kad klimato politikos užmojis turi būti padidintas taip, kad būtų skatinamas tvarus ekonomikos augimas, kuriamos darbo vietos, Sąjungos piliečių labai užtikrinama nauda sveikatai ir aplinkai ir prisidedama prie ilgalaikio Sąjungos ekonomikos konkurencingumo pasaulyje skatinant žaliųjų technologijų inovacijas;

45

<https://www.consilium.europa.eu/media/47296/1011-12-20-euco-conclusions-en.pdf>

Pakeitimas

(3) 2020 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Taryba patvirtino privalomą Sąjungos tikslą iki 2030 m. grynąjį Sąjungoje išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti bent 55 proc., palyginti su 1990 m.⁴⁵ Europos Vadovų Taryba padarė išvadą, kad ***visos valstybės narės prisidės prie šių pastangų, atsižvelgdamos į sąžiningumo ir solidarumo aspektus, nė vieno nepalikdamos nuošalyje, ir kad*** klimato politikos užmojis turi būti padidintas taip, kad būtų skatinamas tvarus ekonomikos augimas, kuriamos darbo vietos, Sąjungos piliečių labai užtikrinama nauda sveikatai ir aplinkai ir prisidedama prie ilgalaikio Sąjungos ekonomikos konkurencingumo pasaulyje skatinant žaliųjų technologijų inovacijas. ***Europos Vadovų Taryba taip pat padarė išvadą, kad reikia išnagrinėti būdus energijos nepritekliaus problemai spręsti;***

45

<https://www.consilium.europa.eu/media/47296/1011-12-20-euco-conclusions-en.pdf>

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl direktyvos 10 konstatuojamoji dalis

(10) dėl didesnio užmojo reikia labiau skatinti taikyti ekonomiško energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones visose energetikos sistemos srityse ir visuose sektoriuose, kurių energijos poreikis priklauso nuo veiklos, kaip antai transporto, vandens ir žemės ūkio sektoriuose. Didesnis energijos vartojimo efektyvumas visoje energijos grandinėje, įskaitant energijos gamybą, perdavimą, paskirstymą ir galutinį naudojimą, bus naudingas aplinkai, dėl to gerės oro kokybė ir visuomenės sveikata, mažės išmetamų ŠESD kiekis, didės energetinis saugumas, mažės namų ūkių ir bendrovių išlaidos energijai, tai padės sumažinti energijos nepriteklių ir sudarys sąlygas didinti konkurencingumą, sukurti daugiau darbo vietų ir aktyvinti ekonominę veiklą visos ekonomikos mastu, taip pagerinant piliečių gyvenimo kokybę. Tai atitinka Sąjungos įsipareigojimus, kuriuos ji prisiėmė energetikos sąjungos ir pasaulinės kovos su klimato kaita darbotvarkės, nustatytos 2015 m. Paryžiaus susitarimu, kontekste;

(10) dėl didesnio užmojo reikia labiau skatinti taikyti ekonomiško energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones visose energetikos sistemos srityse ir visuose sektoriuose, kurių energijos poreikis priklauso nuo veiklos, kaip antai transporto, vandens ir žemės ūkio sektoriuose. **Kaip reikalaujama Europos žaliajame kurse, Direktyvoje 2012/27/ES ir iniciatyvose pagal Pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinį, energijos nepritekliaus problema pereinant prie žaliosios ekonomikos turi būti sprendžiama siekiant įveikti galimą neigiamą apmokestinimo priemonių poveikį.** Didesnis energijos vartojimo efektyvumas visoje energijos grandinėje, įskaitant energijos gamybą, perdavimą, paskirstymą ir galutinį naudojimą, bus naudingas aplinkai, dėl to gerės oro kokybė ir visuomenės sveikata, mažės išmetamų ŠESD kiekis, didės energetinis saugumas, mažės namų ūkių ir bendrovių išlaidos energijai, tai padės sumažinti energijos nepriteklių ir **su tuo susijusią nelygybę ir sudarys sąlygas didinti konkurencingumą, sukurti daugiau darbo vietų ir aktyvinti ekonominę veiklą visos ekonomikos mastu, taip pagerinant piliečių gyvenimo kokybę. Visų pirma reikėtų pabrėžti, kad moterys atlieka strateginį vaidmenį plėtojant darnius ir ekologiniu požiūriu patikimus vartojimo ir gamybos modelius, o jų įgalėjimas yra Europos konkurencingumo stiprinimas, atsižvelgiant į neišnaudotą moterų išteklių potencialą Europos ekonomikai skatinti. Direktyva turėtų padėti sumažinti lyčių nelygybę energetikos sektoriuje, integruoti moteris į besiformuojančių technologijų darbo rinką, skatinti moterų verslumą, didinti galimybes įgyti tuos įgūdžius ir kompetencijas, kurių reikia žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai, ir įtraukti daugiau moterų ir mergaičių į karjerą gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos**

ir matematikos srityje, visų pirma inžinerijos srityje. Tai atitinka Sąjungos įsipareigojimus, kuriuos ji prisiėmė energetikos sąjungos ir pasaulinės kovos su klimato kaita darbotvarkės, nustatytos 2015 m. Paryžiaus susitarimu, kontekste. Įgyvendinant visus Sąjungos veiksmus turėtų būti atsižvelgiama į klimato teisingumo koncepcijos svarbą ir į visų Paryžiaus susitarimo šalių įsipareigojimą gerbti, skatinti ir atsižvelgti į savo įsipareigojimus žmogaus teisių, įskaitant lyčių lygybę, srityse, kai imamasi veiksmų klimato kaitos problemai spręsti, taip pat turėtų būti prisidedama prie visų atitinkamų darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo, ypatingą dėmesį skiriant 5-ajam, 7-ajam ir 13-ajam DVT;

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl direktyvos 10 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(10a) lyčių lygybė yra viena pagrindinių Sąjungos vertybių, žmogaus teisė ir pagrindinė teisė ir pagrindinis Europos socialinių teisių ramsčio principas. Lyčių lygybės skatinimas yra Sutartyse numatytas Sąjungos uždavinys visose jos veiklos srityse. 2020 m. kovo 5 d. komunikate „Lygybės Sąjunga. 2020–2025 m. lyčių lygybės strategija“ Komisija įsipareigojo integruoti lyčių aspektą į visas pagrindines Komisijos iniciatyvas, įskaitant Europos žaliąjį kursą ir susijusias politikos kryptis. Visais etapais nuo energijos vartojimo efektyvumo sprendimų rengimo iki jų įgyvendinimo labai svarbu atsižvelgti į įsipareigojimą užtikrinti lyčių požiūriu įtraukią, sąžiningą ir teisingą klimato ir energetikos pertvarką. Visada turėtų būti propaguojamas ir skatinamas vienodas moterų ir mergaičių, kaip galingų pokyčių iniciatorių, įskaitant jų unikalius

įgūdžius, žinias ir perspektyvą, dalyvavimas. Energetikos sektoriuje moterys susiduria su lyčių nelygybe prieigos prie energijos srityje, įskaitant didesnę energijos nepritekliaus riziką, energetikos darbo rinkoje, su energetika susijusiam švietime ir sprendimų priėmimo procese. Be to, nepakanka pagal biologinę lytį ir socialinę lytį suskirstytų duomenų, tokie duomenys riboti, todėl sunku stebėti ir vertinti poveikį lytims. Komisija ir valstybės narės turėtų užtikrinti, kad lyčių aspekto integravimo principai būtų taikomi visose politikos srityse, priemonėse ir išlaidų programose, kurios įgyvendinamos pagal šią direktyvą. Atsižvelgiant į tai, kad svarbu stebėti pažangą, kurią lemia šio principo integravimas, valstybės narės raginamos stebėti, kaip jis taikomas;

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl direktyvos 11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(11) šia direktyva daroma pažanga siekiant poveikio klimatui neutralumo iki 2050 m., o tam energijos vartojimo efektyvumas turėtų būti laikomas atskiru energijos šaltiniu. Principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ yra visa apimantis principas ir į jį turėtų būti atsižvelgiama ne vien energetikos sistemoje, bet visuose sektoriuose, įskaitant finansų sektorių, ir visais lygmenimis. Energijos vartojimo efektyvumo sprendimai turėtų būti svarstomi kaip pirma galimybė priimant politikos, planavimo ir investavimo sprendimus ir nustatant naujas taisykles pasiūlos srityje ir kitose politikos srityse. Nors principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ turėtų būti taikomas nedarant poveikio kitiems teisiniams įpareigojimams, tikslams ir principams,

Pakeitimas

(11) šia direktyva daroma pažanga siekiant poveikio klimatui neutralumo iki 2050 m., o tam energijos vartojimo efektyvumas turėtų būti laikomas atskiru energijos šaltiniu. Principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ yra visa apimantis principas ir į jį turėtų būti atsižvelgiama ne vien energetikos sistemoje, bet visuose sektoriuose, įskaitant finansų sektorių, ir visais lygmenimis. Energijos vartojimo efektyvumo sprendimai turėtų būti svarstomi kaip pirma galimybė priimant politikos, planavimo ir investavimo sprendimus ir nustatant naujas taisykles pasiūlos srityje ir kitose politikos srityse. Nors principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ turėtų būti taikomas nedarant poveikio kitiems teisiniams įpareigojimams, tikslams ir principams,

jais neturėtų būti trukdoma šį principą taikyti ar daromos jo taikymo išimtys. Komisija turėtų užtikrinti, kad energijos vartojimo efektyvumas ir paklausos valdymas galėtų lygiomis sąlygomis konkuruoti su generavimo pajėgumais. Patobulinimai, didinantys energijos vartojimo efektyvumą, turi būti įgyvendinami kaskart, kai tik jie yra ekonomiškai efektyvesni, nei atitinkami su pasiūla susiję sprendimai. Tai turėtų padėti pasinaudoti visokeriopa energijos vartojimo efektyvumo nauda Sąjungai, visų pirma piliečiams ir verslininkams. Mažinant energijos nepriteklių pirmenybę taip pat turėtų būti teikiama energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių įgyvendinimui;

jais neturėtų būti trukdoma šį principą taikyti ar daromos jo taikymo išimtys. Komisija turėtų užtikrinti, kad energijos vartojimo efektyvumas ir paklausos valdymas galėtų lygiomis sąlygomis konkuruoti su generavimo pajėgumais. Patobulinimai, didinantys energijos vartojimo efektyvumą, turi būti įgyvendinami kaskart, kai tik jie yra ekonomiškai efektyvesni, nei atitinkami su pasiūla susiję sprendimai. Tai turėtų padėti pasinaudoti visokeriopa energijos vartojimo efektyvumo nauda Sąjungai, visų pirma piliečiams ir verslininkams. Mažinant energijos nepriteklių **ir lyčių patiriamus jo padarinius** pirmenybę taip pat turėtų būti teikiama energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių įgyvendinimui;

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl direktyvos 12 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(12) energijos vartojimo efektyvumas turėtų būti pripažintas itin svarbiu elementu ir prioritetiniu klausimu būsimuose ir prioritetiniuose sprendimuose dėl investicijų Sąjungos energetikos infrastruktūros srityje. Principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ turėtų būti taikomas visų pirma **laikantis** sistemos efektyvumo **principo** ir **atsižvelgiant** į visuomenės perspektyvą. Taigi **jis** turėtų padėti didinti atskirų galutinio naudojimo sektorių ir visos energetikos sistemos efektyvumą. Taikant šį principą taip pat turėtų būti remiamos investicijos į efektyvaus energijos vartojimo sprendimus, kuriais padedama siekti Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2020/852⁵⁰ išvardytų tikslų;

Pakeitimas

(12) energijos vartojimo efektyvumas turėtų būti pripažintas itin svarbiu elementu ir prioritetiniu klausimu būsimuose ir prioritetiniuose sprendimuose dėl investicijų Sąjungos energetikos infrastruktūros srityje. Principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ turėtų būti taikomas visų pirma **atsižvelgiant į** sistemos efektyvumo **principą, lyčių lygybę** ir **turėtų būti atkreiptas dėmesys į įtraukios** visuomenės perspektyvą, **užtikrinant, kad būtų sprendžiama nelygybės problema. Vienodas požiūris ir lyčių aspekto integravimas turėtų būti pagrindiniai principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ principai ir į juos turėtų būti atsižvelgiama priimanant politinius, planavimo ir investavimo sprendimus. Priemonėmis turėtų būti siekiama palengvinti energijos nepriteklių,**

sumažinti sąskaitas už energiją ir daryti konkretų teigiamą poveikį mažų pajamų namų ūkiams. Taigi principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ turėtų padėti didinti atskirų galutinio naudojimo sektorių ir visos energetikos sistemos efektyvumą. Taikant šį principą taip pat turėtų būti remiamos investicijos į efektyvaus energijos vartojimo sprendimus, kuriais padedama siekti Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2020/852⁵⁰ išvardytų tikslų;

---

⁵⁰ OL L 198, 2020 6 22, p. 13–43.

---

⁵⁰ OL L 198, 2020 6 22, p. 13–43.

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl direktyvos 17 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(17) principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ taikymas turėtų būti naudingas mažas ir vidutines pajamas gaunantiems namų ūkiams, pažeidžiamiems vartotojams, įskaitant galutinius naudotojus, žmonėms, kurie patiria energijos nepriteklių ar kuriems jis gresia, ir socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms. Energijos vartojimo efektyvumo priemonės turėtų būti įgyvendinamos pirmumo tvarka siekiant pagerinti tų asmenų ar namų ūkių padėtį arba sumažinti energijos nepriteklių. Laikantis holistinio požiūrio į politikos formavimą ir politikos bei priemonių įgyvendinimą valstybės narės turi užtikrinti, kad neigiamo poveikio tiems asmenims ir namų ūkiams neturėtų kitos politikos kryptys ir priemonės;

Pakeitimas

(17) ***marginalizuotoje padėtyje atsidūrę asmenys ir asmenys, patiriantys sąveikinę diskriminaciją (pvz., moterys, atsižvelgiant į jų įvairovę, vyresnio amžiaus asmenys, LGBTIQ+ asmenys, migrantai ir įvairios socialinės, rasinės ar etninės kilmės asmenys), yra ypač pažeidžiami klimato kaitos ir patiria neproporcingą jos poveikį dėl savo socialinio statuso, nevienodų galimybių gauti išteklių, naudotis švietimu, įsidarbinti ir dalyvauti sprendimų priėmimo procesuose. Teisingas ir įtraukus perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui Sąjungos įmanomas tik tuo atveju, jei atsižvelgiama į nevienodą klimato kaitos ir su klimatu susijusios politikos poveikį lytims.*** Principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ taikymas turėtų būti naudingas mažas ir vidutines pajamas gaunantiems namų ūkiams, pažeidžiamiems vartotojams, įskaitant galutinius naudotojus, žmonėms, kurie patiria energijos nepriteklių ar kuriems jis gresia, ir socialiniuose būstuose

gyvenantiems žmonėms. Energijos vartojimo efektyvumo priemonės turėtų būti įgyvendinamos pirmumo tvarka siekiant pagerinti tų asmenų ar namų ūkių padėtį arba sumažinti energijos nepriteklių. Laikantis holistinio *ir lyčių požiūriu įtraukaus* požiūrio į politikos formavimą ir politikos bei priemonių įgyvendinimą valstybės narės turi užtikrinti, kad *tiesiogiai ar netiesiogiai* neigiamo poveikio tiems asmenims ir namų ūkiams neturėtų kitos politikos kryptys ir priemonės *ir nepadidintų arba nesukurtų esamos galios ir lyčių nelygybės. Šiuo tikslu turėtų būti atliktas visų planuojamų namų ūkiams skirtų priemonių poveikio lytims vertinimas;*

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl direktyvos 49 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(49) valstybės narės, taikydamos įpareigojimų sistemą, turėtų, remdamosi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, paskirti įpareigotąsias šalis iš perdavimo sistemos operatorių, energijos skirstytojų, mažmeninės prekybos energija įmonių ir transporto degalų skirstytojų arba mažmeninės prekybos jais įmonių. Tam tikrų tokių skirstytojų ar mažmeninės prekybos įmonių kategorijų paskyrimas arba jų atleidimas nuo paskyrimo neturėtų būti laikomas nesuderinamu su nediskriminavimo principu. Todėl valstybės narės gali pasirinkti, ar paskyrimas įpareigotosiomis šalimis taikomas visiems tokiems perdavimo sistemos operatoriams, skirstytojams arba mažmeninės prekybos įmonėms, ar tik tam tikroms jų kategorijoms. Siekiant įgalinti ir apsaugoti pažeidžiamus vartotojus, energijos nepriteklių patiriančius žmones ir socialiniuose būstuose gyvenančius žmones ir įgyvendinti politikos priemones

Pakeitimas

(49) valstybės narės, taikydamos įpareigojimų sistemą, turėtų, remdamosi objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais, paskirti įpareigotąsias šalis iš perdavimo sistemos operatorių, energijos skirstytojų, mažmeninės prekybos energija įmonių ir transporto degalų skirstytojų arba mažmeninės prekybos jais įmonių. Tam tikrų tokių skirstytojų ar mažmeninės prekybos įmonių kategorijų paskyrimas arba jų atleidimas nuo paskyrimo neturėtų būti laikomas nesuderinamu su nediskriminavimo principu. Todėl valstybės narės gali pasirinkti, ar paskyrimas įpareigotosiomis šalimis taikomas visiems tokiems perdavimo sistemos operatoriams, skirstytojams arba mažmeninės prekybos įmonėms, ar tik tam tikroms jų kategorijoms. Siekiant įgalinti ir apsaugoti pažeidžiamus vartotojus, *mažas pajamas gaunančius namų ūkius,* energijos nepriteklių patiriančius žmones, *pvz., moteris, atsižvelgiant į jų įvairovę,*

teikiant pirmenybę tokiems žmonėms, valstybės narės gali reikalauti, kad įpareigotosios šalys užtikrintų, kad reikiamą energijos kiekį sutaupyti pažeidžiami vartotojai, energijos nepriteklių patiriantys žmonės ir socialiniuose būstuose gyvenantys žmonės. Tuo tikslu valstybės narės taip pat gali nustatyti išlaidų energijai mažinimo tikslus. Įpareigotosios šalys galėtų pasiekti šiuos tikslus skatindamos diegti priemones, kurios padėtų taupyti energiją ir mažinti sąskaitas už energiją, pavyzdžiui, įrengti izoliavimo ir apšiltinimo priemones;

neįgaliuosius, vyresnio amžiaus žmones, vaikus, migrantus, įvairios socialinės, rasinės ar etninės kilmės asmenis ir LGBTIQ+ asmenis, kurie taip pat priklauso kokiai nors iš minėtų grupių, taip pat socialiniuose būstuose gyvenančius žmones ir įgyvendinti politikos priemones teikiant pirmenybę tokiems žmonėms, valstybės narės gali reikalauti, kad įpareigotosios šalys užtikrintų, kad reikiamą energijos kiekį sutaupyti pažeidžiami vartotojai, energijos nepriteklių patiriantys žmonės ir socialiniuose būstuose gyvenantys žmonės. Tuo tikslu valstybės narės taip pat gali nustatyti išlaidų energijai mažinimo tikslus. Įpareigotosios šalys galėtų pasiekti šiuos tikslus skatindamos diegti priemones, kurios padėtų taupyti energiją ir mažinti sąskaitas už energiją, pavyzdžiui, įrengti izoliavimo ir apšiltinimo priemones, ***arba taikyti ekonomines priemones, kurios išlaikytų nedideles išlaidas pagrindiniams energijos poreikiams, sykiu neskatindamos vartoti neproporcingai daug energijos;***

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl direktyvos 50 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(50a) į energijos vartojimo efektyvumo programas ir priemones turėtų būti integruojama moterų patirtis, kompetencija, pajėgumai ir prioritetai ir turėtų būti dedamos visos pastangos, kad būtų išvengta lyčių nelygybės tarp vyrų ir moterų didėjimo prieigos prie energijos srityje. Labai svarbu, kad valstybės narės lyčių lygybės klausimus ir sprendimus įtrauktų į nacionalines energetikos sektoriaus strategijas. Šiuo tikslu lyčių aspekto auditas gali būti veiksminga priemonė siekiant nustatyti lyčių nelygybės atvejus energetikos srityje ir

nustatyti atspirties tašką būsimoms lyčių aspekto integravimo pastangoms politikos ir instituciniu lygmenimis. Rengiant, įgyvendinant ir stebint energijos vartojimo efektyvumo politikos priemones, reikia nuo pat pradžių integruoti lyčių aspektą, atsižvelgiant į tai, kad moterys yra ne tik tų politikos priemonių pagrindinės galutinės naudotojos ir naudos gavėjos, bet ir energetikos sprendimų įgyvendinimo proceso dalyvės;

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl direktyvos 53 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(53) kaip alternatyva reikalavimui, kad įpareigotosios šalys pasiektų suminį sutaupyto galutinės energijos kiekį, kurio reikalaujama pagal šios direktyvos 8 straipsnio 1 dalį, valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė savo įpareigojimų sistemose leisti įpareigotosioms šalims padaryti įnašą į nacionalinį energijos vartojimo efektyvumo fondą, kuris galėtų būti naudojamas tam, kad politikos priemonės būtų įgyvendinamos pirmenybę teikiant pažeidžiamiems vartotojams, energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms ir socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms, arba to iš jų reikalauti;

Pakeitimas

(53) kaip alternatyva reikalavimui, kad įpareigotosios šalys pasiektų suminį sutaupyto galutinės energijos kiekį, kurio reikalaujama pagal šios direktyvos 8 straipsnio 1 dalį, valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė savo įpareigojimų sistemose leisti įpareigotosioms šalims padaryti įnašą į nacionalinį energijos vartojimo efektyvumo fondą, kuris galėtų būti naudojamas tam, kad politikos priemonės būtų įgyvendinamos pirmenybę teikiant pažeidžiamiems vartotojams, energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms ir socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms, arba to iš jų reikalauti. ***Priemonės, kurioms naudojami nacionaliniai energijos vartojimo efektyvumo fondai, turėtų būti kuriamos remiantis įtraukties ir prieinamumo visiems, įskaitant moteris, neįgaliuosius, vyresnio amžiaus asmenis, LGBTIQ+ asmenis, migrantus ir įvairios socialinės, rasinės ar etninės kilmės asmenis, principais;***

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl direktyvos 60 konstatuojamoji dalis

(60) remiantis Sutarties 9 straipsniu, Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo politika turėtų būti įtrauki ir dėl to turėtų užtikrinti, kad visi energijos nepriteklių patiriantys vartotojai galėtų vienodai naudotis energijos vartojimo efektyvumo priemonėmis. Energijos vartojimo efektyvumo padidinimas turėtų būti įgyvendinamas pirmenybę teikiant pažeidžiamiesiems vartotojams ir galutiniams naudotojams, energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms ir atitinkamais atvejais vidutines pajamas gaunantiems namų ūkiams, taip pat socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms, pagyvenusiems žmonėms ir kaimo ir atokiose vietovėse gyvenantiems žmonėms. Šiame kontekste ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas konkrečioms grupėms, kurioms kyla didesnė energijos nepritekliaus rizika arba kurie yra pažeidžiamesni dėl neigiamo energijos nepritekliaus poveikio, kaip antai moterys, neįgalieji, pagyvenę žmonės, vaikai ir **rasinėms ar etninėms mažumoms priklausantys** asmenys. Valstybės narės gali reikalauti, kad įpareigotosios šalys į energijos taupymo priemones įtrauktų socialinius tikslus, susijusius su energijos nepriteklumi, ir ši galimybė jau buvo taikoma ir alternatyvioms politikos priemonėms bei Europos nacionaliniams energijos vartojimo efektyvumo fondams. Tai turėtų tapti privalomu įpareigojimu apsaugoti ir įgalinti pažeidžiamus vartotojus ir galutinius naudotojus ir mažinti energijos nepriteklių, kartu valstybėms narėms leidžiant išlaikyti visapusišką lankstumą pačioms spręsti dėl tokių priemonių rūšies, dydžio, apimties ir turinio. Jei pagal energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemą neleidžiama taikyti priemonių, susijusių su individualiais energijos vartotojais, valstybės narės gali siekti sumažinti energijos nepriteklių vien

(60) remiantis Sutarties 9 straipsniu, Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo politika turėtų būti įtrauki ir dėl to turėtų užtikrinti, kad visi energijos nepriteklių patiriantys vartotojai galėtų vienodai naudotis energijos vartojimo efektyvumo priemonėmis. Energijos vartojimo efektyvumo padidinimas turėtų būti įgyvendinamas pirmenybę teikiant **mažas pajamas gaunantiems ir** pažeidžiamiesiems vartotojams ir galutiniams naudotojams, energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms ir atitinkamais atvejais vidutines pajamas gaunantiems namų ūkiams, taip pat socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms, pagyvenusiems žmonėms ir kaimo ir atokiose vietovėse gyvenantiems žmonėms. Šiame kontekste ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas konkrečioms grupėms, kurioms kyla didesnė energijos nepritekliaus rizika arba kurie yra pažeidžiamesni dėl neigiamo energijos nepritekliaus poveikio, kaip antai moterys, **atsižvelgiant į jų įvairovę**, neįgalieji, pagyvenę žmonės, **LGBTIQ+ asmenys**, vaikai, **migrantai** ir **įvairios rasinės ar etninės kilmės** asmenys. Valstybės narės gali reikalauti, kad įpareigotosios šalys į energijos taupymo priemones įtrauktų socialinius tikslus, susijusius su energijos nepriteklumi, ir ši galimybė jau buvo taikoma ir alternatyvioms politikos priemonėms bei Europos nacionaliniams energijos vartojimo efektyvumo fondams. Tai turėtų tapti privalomu įpareigojimu apsaugoti ir įgalinti pažeidžiamus vartotojus ir galutinius naudotojus ir mažinti energijos nepriteklių, kartu valstybėms narėms leidžiant išlaikyti visapusišką lankstumą pačioms spręsti dėl tokių priemonių rūšies, dydžio, apimties ir turinio. Jei pagal energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemą neleidžiama taikyti priemonių, susijusių su individualiais

tik imdamosi alternatyvių politikos priemonių. Formuodamos savo politikos priemonių derinį valstybės narės turėtų užtikrinti, kad neigiamo poveikio pažeidžiamiesiems vartotojams, galutiniams naudotojams, energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms neturėtų kitos politikos priemonės. Valstybės narės investicijoms į energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones turėtų kuo geriau panaudoti viešąjį finansavimą, įskaitant Sąjungos lygmeniu nustatytas finansavimo priemones ir finansines priemones;

energijos vartotojais, valstybės narės gali siekti sumažinti energijos nepriteklių vien tik imdamosi alternatyvių politikos priemonių. Formuodamos savo politikos priemonių derinį valstybės narės turėtų užtikrinti, kad neigiamo poveikio pažeidžiamiesiems vartotojams, galutiniams naudotojams, energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms neturėtų kitos politikos priemonės. Valstybės narės investicijoms į energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones turėtų kuo geriau panaudoti viešąjį finansavimą, įskaitant Sąjungos lygmeniu nustatytas finansavimo priemones ir finansines priemones;

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl direktyvos 61 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(61) šioje direktyvoje remiamasi pažeidžiamų vartotojų sąvoka, kurią valstybės narės turi apibrėžti pagal Direktyvą (ES) 2019/944. Be to, pagal Direktyvą 2012/27/ES termino „galutiniai naudotojai“ vartojimas kartu su terminu „galutinis vartotojas“ reiškia, kad teises į sąskaitų išrašymą ir informaciją apie suvartojimą taip pat turi vartotojai, nesudarę individualių ar tiesioginių sutarčių su daugiabučių pastatų bendrose šildymo, vėsinimo ar buitinio karšto vandens ruošimo sistemose naudojamos energijos tiekėju. Pažeidžiamų vartotojų sąvoka nebūtinai užtikrina, kad galutiniai naudotojai nebūtų palikti nuošaly. Todėl, siekiant užtikrinti, kad šioje direktyvoje nustatytos priemonės pasiektų visus pažeidžiamoje padėtyje esančius asmenis ir namų ūkius, valstybės narės į pažeidžiamų vartotojų apibrėžtį turėtų įtraukti ne tik vartotojus siaurąja prasme, bet ir galutinius

Pakeitimas

(61) šioje direktyvoje remiamasi pažeidžiamų vartotojų sąvoka, kurią valstybės narės turi apibrėžti pagal Direktyvą (ES) 2019/944. Be to, pagal Direktyvą 2012/27/ES termino „galutiniai naudotojai“ vartojimas kartu su terminu „galutinis vartotojas“ reiškia, kad teises į sąskaitų išrašymą ir informaciją apie suvartojimą taip pat turi vartotojai, nesudarę individualių ar tiesioginių sutarčių su daugiabučių pastatų bendrose šildymo, vėsinimo ar buitinio karšto vandens ruošimo sistemose naudojamos energijos tiekėju. Pažeidžiamų vartotojų sąvoka nebūtinai užtikrina, kad galutiniai naudotojai nebūtų palikti nuošaly. Todėl, siekiant užtikrinti, kad šioje direktyvoje nustatytos priemonės pasiektų visus pažeidžiamoje padėtyje esančius asmenis ir namų ūkius, valstybės narės į pažeidžiamų vartotojų apibrėžtį turėtų įtraukti ne tik vartotojus siaurąja prasme, bet ir galutinius naudotojus. **Apibrėždamos sąvoką,**

naudotojus;

valstybės narės ypatingą dėmesį turėtų skirti moterims, namų ūkiams, kuriuose yra tik vienas iš tėvų, neįgaliesiems ir vyresnio amžiaus vartotojams, nes šioms tikslinėms grupėms gali kilti didesnė sąveikinė rizika nei kitoms;

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl direktyvos 62 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(62) apie 34 mln. namų ūkių Sąjungoje 2019 m. neišgalėjo namuose palaikyti tinkamos šilumos⁷⁴. Pagal Europos žaliąjį kursą pirmenybė teikiama socialiniam pertvarkos aspektui, laikantis principo, kad niekas nebūtų paliktas nuošalyje. Žalioji pertvarka, įskaitant perėjimą prie švarios energijos, turi nevienodą poveikį moterims ir vyrams ir gali labai paveikti kai kurias nepalankioje padėtyje esančias grupes, įskaitant neįgaliuosius. Todėl energijos vartojimo efektyvumo priemonės turi būti esminis bet kokios ekonomiškai efektyvios kovai su energijos nepritekliais ir vartotojų pažeidžiamumu skirtos strategijos elementas ir jomis papildomos socialinės apsaugos politikos priemonės valstybių narių lygmeniu. Siekiant užtikrinti, kad energijos vartojimo efektyvumo priemonėmis būtų tvariai mažinamas nuomininkų patiriamas energijos nepriteklis, turėtų būti atsižvelgta į tokių priemonių ekonominę efektyvumą, taip pat jų įperkumą pastatų savininkams ir nuomininkams, o valstybių narių lygmeniu tokioms priemonėms turėtų būti užtikrinama tinkama finansinė ir techninė parama. Valstybės narės turėtų vietos ir regionų lygmenimis padėti nustatyti ir mažinti energijos nepriteklių. Atsižvelgiant į Paryžiaus susitarimo tikslus, Sąjungos pastatai ilgainiui turi būti pertvarkyti į energijos beveik nevarojančius pastatus.

Pakeitimas

(62) apie 34 mln. namų ūkių Sąjungoje 2019 m. neišgalėjo namuose palaikyti tinkamos šilumos⁷⁴. Pagal Europos žaliąjį kursą pirmenybė teikiama socialiniam pertvarkos aspektui, laikantis principo, kad niekas nebūtų paliktas nuošalyje. Žalioji pertvarka, įskaitant perėjimą prie švarios energijos, turi nevienodą poveikį moterims ir vyrams, ***ypač dėl skirtingo vyrų ir moterų užmokesčio ir pensijų***, ir gali labai paveikti kai kurias nepalankioje padėtyje esančias grupes, įskaitant neįgaliuosius. ***Moterys, atsižvelgiant į jų įvairovę, ypač vienišos motinos, sąveikinę diskriminaciją patiriančios ir sulaukusios pensinio amžiaus moterys tam tikru gyvenimo etapu dažniau nei vyrai patiria energijos nepriteklių ir tai riboja jų galimybes naudotis atsinaujinančiųjų išteklių energetikos paslaugomis, dėl to kyla kliūčių joms dalyvauti energetikos pertvarkoje. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų parengtos specialios priemonės ir kad būtų galima pasinaudoti tikslinėmis lėšomis, siekiant remti moteris, atsižvelgiant į jų įvairovę, kovoti su energijos nepritekliaus feminizacija ir visas moteris įtraukti į žaliąją pertvarką.*** Todėl energijos vartojimo efektyvumo priemonės turi būti esminis bet kokios ekonomiškai efektyvios kovai su energijos nepritekliais ir vartotojų pažeidžiamumu skirtos strategijos elementas ir jomis

Dabartinis pastatų renovacijos tempas yra nepakankamas, o pastatus, kuriuose gyvena mažas pajamas gaunantys piliečiai, patiriantys energijos nepriteklių, sunkiausia renovuoti. Todėl šioje direktyvoje nustatytos priemonės dėl energijos taupymo įpareigojimų, energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemų ir alternatyvių politikos priemonių yra ypač svarbios;

papildomos socialinės apsaugos politikos priemonės valstybių narių lygmeniu. Siekiant užtikrinti, kad energijos vartojimo efektyvumo priemonėmis būtų tvariai mažinamas nuomininkų patiriamas energijos nepriteklis, turėtų būti atsižvelgta į tokių priemonių ekonominį efektyvumą, taip pat jų įperkamumą pastatų savininkams ir nuomininkams, o valstybių narių lygmeniu tokioms priemonėms turėtų būti užtikrinama tinkama finansinė ir techninė parama. Valstybės narės turėtų vietos ir regionų lygmenimis padėti nustatyti ir mažinti energijos nepriteklių. Atsižvelgiant į Paryžiaus susitarimo tikslus, Sąjungos pastatai ilgainiui turi būti pertvarkyti į energijos beveik nevartojančius pastatus. Dabartinis pastatų renovacijos tempas yra nepakankamas, o pastatus, kuriuose gyvena mažas pajamas gaunantys piliečiai, patiriantys energijos nepriteklių, sunkiausia renovuoti. Todėl šioje direktyvoje nustatytos priemonės dėl energijos taupymo įpareigojimų, energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemų ir alternatyvių politikos priemonių yra ypač svarbios;

---

⁷⁴ 2020 m. spalio 14 d. Komisijos rekomendacija dėl energijos nepritekliaus (C(2020) 9600 final).

---

⁷⁴ 2020 m. spalio 14 d. Komisijos rekomendacija dėl energijos nepritekliaus (C(2020) 9600 final).

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl direktyvos 78 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(78a) esama visuotinių ir plačiai paplitusių energetikos duomenų rinkimo trūkumų, nes labai trūksta pagal lytį suskirstytų duomenų ir statistinių lyčių duomenų, susijusių su energijos vartojimu ir užimtumu atsinaujinančiųjų išteklių energetikos sektoriuje. Tai yra

didelė kliūtis siekiant didinti informuotumą apie iššūkius ir geriau užtikrinti lyčių pusiausvyrą, atsižvelgiant į tai, kad be duomenų nėra matomumo, todėl sunku stebėti pažangą siekiant lyčių lygybės ir nustatyti politikos prioritetus. Komisija turėtų bendradarbiauti su valstybėmis narėmis ir labai įvairiais subjektais, įskaitant akademinį ir neakademinį subjektus, propagavimo grupes, profesines asociacijas, tarptautines organizacijas, nevyriausybinę organizaciją, politikos institutus ir ekspertų grupes, siekiant sukurti pagal lytį suskirstytą pagrindžiamųjų duomenų bazę, kad būtų galima išvesti su lytimi susijusių statistiką, kuria būtų galima remtis analizuojant sąveikos situacijas;

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl direktyvos 92 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(92) turėtų būti pripažintas atsinaujinančių išteklių energetikos bendruomenių pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/2001⁸⁰ ir piliečių energetikos bendruomenių pagal Direktyvą (ES) 2019/944 įnašas siekiant Europos žaliojo kurso ir 2030 m. klimato tikslo įgyvendinimo plano tikslų. Todėl valstybės narės turėtų apsvarstyti atsinaujinančių išteklių energetikos bendruomenių ir piliečių energetikos bendruomenių vaidmenį ir jas skatinti. Tos bendruomenės gali padėti valstybėms narėms pasiekti šios direktyvos tikslus, didindamos energijos vartojimo efektyvumą vietos ar namų ūkių lygmeniu. Jos gali įgalinti ir įtraukti vartotojus ir sudaryti sąlygas tam tikroms namų ūkių vartotojų grupėms, be kita ko, kaimo ir atokiose vietovėse, dalyvauti energijos vartojimo efektyvumo projektuose ir

Pakeitimas

(92) turėtų būti pripažintas atsinaujinančių išteklių energetikos bendruomenių pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/2001⁸⁰ ir piliečių energetikos bendruomenių pagal Direktyvą (ES) 2019/944 įnašas siekiant Europos žaliojo kurso ir 2030 m. klimato tikslo įgyvendinimo plano tikslų. Todėl valstybės narės turėtų apsvarstyti atsinaujinančių išteklių energetikos bendruomenių ir piliečių energetikos bendruomenių vaidmenį ir jas skatinti. Tos bendruomenės gali padėti valstybėms narėms pasiekti šios direktyvos tikslus, didindamos energijos vartojimo efektyvumą vietos ar namų ūkių lygmeniu. Jos gali įgalinti ir įtraukti vartotojus ir sudaryti sąlygas tam tikroms namų ūkių vartotojų grupėms, be kita ko, kaimo ir atokiose vietovėse, dalyvauti energijos vartojimo efektyvumo projektuose ir

intervencinėse programose. Energetikos bendruomenės gali padėti kovoti su energijos nepriteklumi palengvindamos energijos vartojimo efektyvumo projektų įgyvendinimą, mažindamos energijos suvartojimą ir tiekimo tarifus;

intervencinėse programose. *Šiuo tikslu ypač svarbu ir tikslinga įtraukti moteris, atsižvelgiant į visą jų įvairovę ir į jų kaip vartotojų, gamintojų, sprendimus priimančių asmenų ir verslininkų vaidmenį, taip pat atsižvelgiant į jų potencialą veikti kaip visuomeninėms pokyčių iniciatorėms.* Energetikos bendruomenės gali padėti kovoti su energijos nepriteklumi palengvindamos energijos vartojimo efektyvumo projektų įgyvendinimą, mažindamos energijos suvartojimą ir tiekimo tarifus;

---

⁸⁰ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

---

⁸⁰ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl direktyvos 93 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(93) turėtų būti pripažinta, kad vieno langelio principu veikiančios įstaigos ar panašios struktūros gali įnešti savo įnašą kaip mechanizmai, galintys sudaryti sąlygas įvairioms tikslinėms grupėms, įskaitant piliečius, MVĮ ir valdžios institucijas, rengti ir įgyvendinti projektus ir priemones, susijusius su perėjimu prie švarios energijos. Tas įnašas gali būti techninių, administracinių ir finansinių konsultacijų ir pagalbos teikimas, būtinų administracinių procedūrų ar prieigos prie finansų rinkų palengvinimas arba pagalba susiorientuoti nacionalinės ir Europos teisės sistemoje, įskaitant viešojo pirkimo taisykles bei kriterijus ir ES taksonomiją;

Pakeitimas

(93) turėtų būti pripažinta, kad vieno langelio principu veikiančios įstaigos ar panašios struktūros gali įnešti savo įnašą kaip mechanizmai, galintys sudaryti sąlygas įvairioms tikslinėms grupėms, įskaitant piliečius, MVĮ ir valdžios institucijas, rengti ir įgyvendinti projektus ir priemones, susijusius su perėjimu prie švarios energijos. ***Vieno langelio principu veikiančių centrų indėlis gali būti labai svarbus pažeidžiamiausiems vartotojams, įskaitant visą moterų įvairovę ir vienišas motinas, nes jie galėtų būti paprastesnis, patikimas ir prieinamas informacijos apie energijos vartojimo efektyvumo didinimą šaltinis.*** Tas įnašas gali būti techninių, administracinių ir finansinių konsultacijų ir pagalbos teikimas, būtinų administracinių procedūrų ar prieigos prie finansų rinkų palengvinimas arba pagalba susiorientuoti

nacionalinės ir Europos teisės sistemoje, įskaitant viešojo pirkimo taisykles bei kriterijus ir ES taksonomiją;

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl direktyvos 94 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(94) Komisija turėtų peržiūrėti savo priemonių, skirtų platformų ar forumų kūrimui remti, poveikį, pasitelkdama, be kita ko, Europos socialinio dialogo įstaigas, propaguojančias energijos vartojimo efektyvumo mokymo programas, ir prireikus siūlyti papildomas priemones. Komisija taip pat turėtų skatinti Europos socialinius partnerius dalyvauti diskusijose dėl energijos vartojimo efektyvumo, ypač pažeidžiamų vartotojų ir galutinių naudotojų, įskaitant energijos nepriteklių patiriančius vartotojus;

Pakeitimas

(94) Komisija turėtų peržiūrėti savo priemonių, skirtų platformų ar forumų kūrimui remti, poveikį, pasitelkdama, be kita ko, Europos socialinio dialogo įstaigas, propaguojančias energijos vartojimo efektyvumo mokymo programas, ir prireikus siūlyti papildomas priemones, ***pvz., priemones, kuriomis didinamas moterų, atsižvelgiant į jų įvairovę, dalyvavimas ir bendradarbiavimas.*** Komisija taip pat turėtų skatinti Europos socialinius partnerius dalyvauti diskusijose dėl energijos vartojimo efektyvumo, ypač pažeidžiamų vartotojų ir galutinių naudotojų, įskaitant energijos nepriteklių patiriančius vartotojus;

Pagrindimas

Šioje srityje moterims nepakankamai atstovaujama, todėl joms turėtų būti skirtos specialios nuostatos, siekiant padidinti jų dalyvavimą.

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl direktyvos 96 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(96) būtina užtikrinti, kad energijos nepriteklių patiriantys žmonės, pažeidžiami vartotojai ir, kai taikytina, socialiniuose būstuose gyvenantys žmonės būtų apsaugoti ir šiuo tikslu būtų įgalinti aktyviai dalyvauti valstybių narių

Pakeitimas

(96) būtina užtikrinti, kad energijos nepriteklių patiriantys žmonės, pažeidžiami vartotojai, ***visų pirma mažas pajamas gaunantys namų ūkiai, moterys, atsižvelgiant į jų įvairovę, neįgalieji, vyresnio amžiaus žmonės, vaikai,***

įgyvendinamose energijos vartojimo efektyvumo didinimo intervencinėse programose, priemonėse ir naudotis susijusiomis vartotojų apsaugos ar informavimo priemonėmis;

migrantai ir įvairios socialinės, rasinės ar etninės kilmės asmenys, LGBTIQ+ asmenys, kurie taip pat priklauso kokiai nors minėtai grupei, ir, kai taikytina, socialiniuose būstuose gyvenantys žmonės būtų apsaugoti ir šiuo tikslu būtų įgalinti aktyviai dalyvauti valstybių narių įgyvendinamose energijos vartojimo efektyvumo didinimo intervencinėse programose, priemonėse ir naudotis susijusiomis vartotojų apsaugos ar informavimo priemonėmis. ***Rengiant tokias priemones turėtų būti integruoti įtraukties ir prieinamumo principai***;

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl direktyvos 97 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(97) nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis prieinamas viešasis finansavimas turėtų būti strategiškai investuojamas į energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, visų pirma skirtas pažeidžiamiems vartotojams, energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms ir socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms. Valstybės narės turėtų pasinaudoti kiekvienu finansiniu įnašu, kurį jos galėtų gauti iš Socialinio klimato fondo⁸² [Socialinio klimato fondo reglamentas], ir pajamomis, gautomis iš ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos. Šios pajamos padės valstybėms narėms įvykdyti pareigą įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo priemones ir politikos priemones pagal įpareigojimą taupyti energiją, pirmenybę teikiant pažeidžiamiems vartotojams ir energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms, kurie gali būti ir kaimo ar atokiuose regionuose gyvenantys žmonės;

Pakeitimas

(97) nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis prieinamas viešasis finansavimas turėtų būti strategiškai investuojamas į energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, visų pirma skirtas pažeidžiamiems vartotojams, energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms ir socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms. Valstybės narės turėtų pasinaudoti kiekvienu finansiniu įnašu, kurį jos galėtų gauti iš Socialinio klimato fondo⁸² [Socialinio klimato fondo reglamentas], ir pajamomis, gautomis iš ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos. Šios pajamos padės valstybėms narėms įvykdyti pareigą įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo priemones ir politikos priemones pagal įpareigojimą taupyti energiją, pirmenybę teikiant pažeidžiamiems vartotojams ir energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms, kurie gali būti ***moterys, neįgalieji, vyresnio amžiaus asmenys, LGBTIQ+ asmenys, migrantai, įvairios socialinės, rasinės ar etninės kilmės asmenys*** ir kaimo ar

atokiuose regionuose gyvenantys žmonės;

---

⁸² Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiamas Socialinis klimato fondas (COM 2021 568 final).

---

⁸² Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo įsteigiamas Socialinis klimato fondas (COM 2021 568 final).

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl direktyvos 98 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(98) nacionalinės finansavimo schemos turėtų būti papildytos tinkamomis geresnio informavimo, techninės ir administracinės pagalbos sistemomis, galimybėmis lengviau gauti finansavimą, kurios leistų geriausiai panaudoti turimas lėšas, visų pirma energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms, pažeidžiamiems vartotojams ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms;

Pakeitimas

(98) nacionalinės finansavimo schemos turėtų būti papildytos tinkamomis geresnio informavimo, techninės ir administracinės pagalbos sistemomis, ***taip pat*** galimybėmis lengviau gauti finansavimą, ***suteikiamą pagal pagal įtraukties ir prieinamumo principus***, kurios leistų geriausiai panaudoti turimas lėšas, visų pirma energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms, ***ypač moterims, neįgaliesiems, vyresnio amžiaus asmenims, LGBTIQ+ asmenims, migrantams ir įvairios socialinės, rasinės ar etninės kilmės asmenims***, pažeidžiamiems vartotojams ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms;

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl direktyvos 99 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(99) valstybės narės turėtų vienodai įgalinti ir apsaugoti visus žmones, neatsižvelgiant į jų ***biologinę ar*** socialinę lytį, amžių, negalią, rasę ar etninę kilmę, seksualinę orientaciją, religiją ar tikėjimą, ir užtikrinti, kad tie, kurie yra labiausiai paveikti energijos nepritekliaus arba kuriems jis labiausiai gresia, arba kurie yra

Pakeitimas

(99) valstybės narės turėtų vienodai įgalinti ir apsaugoti visus žmones, neatsižvelgiant į jų socialinę lytį, amžių, negalią, rasę ar etninę kilmę, seksualinę orientaciją, religiją ar tikėjimą, ir užtikrinti, kad tie, kurie yra labiausiai paveikti energijos nepritekliaus arba kuriems jis labiausiai gresia, arba kurie yra jautriausi

jautriausi neigiamam energijos nepritekliaus poveikiui, būtų tinkamai apsaugoti. Be to, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad energijos vartojimo efektyvumo priemonės nedidintų esamos nelygybės, visų pirma susijusios su energijos nepriteklumi;

neigiamam energijos nepritekliaus poveikiui, būtų tinkamai apsaugoti. Be to, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad energijos vartojimo efektyvumo priemonės nedidintų esamos nelygybės, visų pirma susijusios su energijos nepriteklumi;

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl direktyvos 100 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(100) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad nacionalinės energetikos reguliavimo institucijos laikytųsi integruoto požiūrio, kuris apimtų galimas taupymo priemones energijos tiekimo ir galutinio naudojimo sektoriuose. Nedarant poveikio tiekimo saugumui, rinkos integracijai ir numatomoms investicijoms į jūrinius elektros tinklus, būtinoms atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybai jūroje plėtoti, nacionalinės energetikos reguliavimo institucijos turėtų užtikrinti, kad planavimo ir sprendimų priėmimo procesuose būtų taikomas principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ ir kad tinklo tarifais ir taisyklėmis būtų skatinama didinti energijos vartojimo efektyvumą. **Valstybės narės taip pat turėtų užtikrinti, kad** į principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ **atsižvelgtų perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriai**. Perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriams tai padėtų apsvarstyti geresnius energijos vartojimo efektyvumo sprendimus ir papildomas sąnaudas, patiriamas perkant paklausos išteklius, taip pat įvairių investicijų į tinklus ir eksploatavimo planų poveikį aplinkai ir socialinį bei ekonominį poveikį. Toks požiūris reikalauja persiorientuoti nuo siauros ekonominio efektyvumo perspektyvos prie kuo didesnės socialinės gerovės užtikrinimo. Principas „svarbiausia

Pakeitimas

(100) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad nacionalinės energetikos reguliavimo institucijos laikytųsi integruoto požiūrio, kuris apimtų galimas taupymo priemones energijos tiekimo ir galutinio naudojimo sektoriuose. Nedarant poveikio tiekimo saugumui, rinkos integracijai ir numatomoms investicijoms į jūrinius elektros tinklus, būtinoms atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybai jūroje plėtoti, nacionalinės energetikos reguliavimo institucijos turėtų užtikrinti, kad planavimo ir sprendimų priėmimo procesuose būtų taikomas principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“, **visada atsižvelgiant į lyčių aspekto integravimą ir įtrauktį**. **Valstybės narės taip pat turėtų užtikrinti**, kad tinklo tarifais ir taisyklėmis būtų skatinama didinti energijos vartojimo efektyvumą **ir kad perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriai atsižvelgtų** į principą „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“. Perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriams tai padėtų apsvarstyti geresnius energijos vartojimo efektyvumo sprendimus ir papildomas sąnaudas, patiriamas perkant paklausos išteklius, taip pat įvairių investicijų į tinklus ir eksploatavimo planų poveikį aplinkai ir socialinį bei ekonominį poveikį. Toks požiūris reikalauja persiorientuoti nuo siauros ekonominio efektyvumo perspektyvos prie kuo didesnės socialinės

– energijos vartojimo efektyvumas“ visų pirma turėtų būti taikomas rengiant energetikos infrastruktūros plėtros scenarijus, kuriuose paklausos sprendimus galima laikyti perspektyviomis alternatyvomis ir reikia tinkamai įvertinti, ir jis turėtų tapti neatsiejama tinklo planavimo projektų vertinimo dalimi. Jo taikymą turėtų tikrinti nacionalinės reguliavimo institucijos;

gerovės užtikrinimo. Principas „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ visų pirma turėtų būti taikomas rengiant energetikos infrastruktūros plėtros scenarijus, kuriuose paklausos sprendimus galima laikyti perspektyviomis alternatyvomis ir reikia tinkamai įvertinti, ir jis turėtų tapti neatsiejama tinklo planavimo projektų vertinimo dalimi. Jo taikymą turėtų tikrinti nacionalinės reguliavimo institucijos;

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl direktyvos 101 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(101) reikėtų, kad būtų pakankamai patikimų ir kompetentingų energijos vartojimo efektyvumo srities specialistų, kad būtų užtikrintas veiksmingas šios direktyvos įgyvendinimas laiku, pavyzdžiui, kad būtų laikomasi energijos vartojimo audito ir energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemų įgyvendinimo reikalavimų. Todėl valstybės narės turėtų energetinių paslaugų teikėjams nustatyti sertifikavimo ir (arba) lygiavertes kvalifikacijos ir tinkamo mokymo sistemas, energijos vartojimo auditą ir kitas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, glaudžiai bendradarbiaudamos su socialiniais partneriais, mokymo paslaugų teikėjais ir kitais suinteresuotaisiais subjektais. Sistemos turėtų būti vertinamos kas ketverius metus pradedant nuo 2024 m. gruodžio mėn. ir prireikus atnaujinamos siekiant užtikrinti reikiamą energetinių paslaugų teikėjų, energijos auditorių, energijos valdytojų ir pastato dalių montuotojų kompetencijos lygį;

Pakeitimas

(101) reikėtų, kad būtų pakankamai patikimų ir kompetentingų energijos vartojimo efektyvumo srities specialistų, kad būtų užtikrintas veiksmingas šios direktyvos įgyvendinimas laiku, pavyzdžiui, kad būtų laikomasi energijos vartojimo audito ir energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemų įgyvendinimo reikalavimų. Todėl valstybės narės turėtų energetinių paslaugų teikėjams nustatyti sertifikavimo ir (arba) lygiavertes kvalifikacijos ir tinkamo mokymo sistemas, **užtikrindamos, kad jos būtų skirtos moterims, atsižvelgiant į visą jų įvairovę**, energijos vartojimo auditą ir kitas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, glaudžiai bendradarbiaudamos su socialiniais partneriais, mokymo paslaugų teikėjais ir kitais suinteresuotaisiais subjektais. Sistemos turėtų būti vertinamos kas ketverius metus pradedant nuo 2024 m. gruodžio mėn. ir prireikus atnaujinamos siekiant užtikrinti reikiamą energetinių paslaugų teikėjų, energijos auditorių, energijos valdytojų ir pastato dalių montuotojų kompetencijos lygį;

Pagrindimas

Siekiama užtikrinti, kad tarp šios srities specialistų būtų pusiausvyra lyčių požiūriu.

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl direktyvos 103 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(103) atsižvelgiant į Komisijos komunikate „Renovacijos banga“ nustatytus plataus užmojo renovacijos tikslus kitą dešimtmetį, būtina padidinti nepriklausomų rinkos tarpininkų vaidmenį, įskaitant vieno langelio principu veikiančius centrus ar panašius paramos mechanizmus, siekiant plėtoti rinkos pasiūlą ir paklausą ir skatinti sudaryti sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo tiek privačių, tiek viešųjų pastatų renovacijai vykdyti. Svarbų vaidmenį šioje srityje galėtų atlikti vietos energetikos agentūros, jos galėtų nustatyti bei remti galimų tarpininkų ar vieno langelio principu veikiančių centrų steigimą;

Pakeitimas

(103) atsižvelgiant į Komisijos komunikate „Renovacijos banga“ nustatytus plataus užmojo renovacijos tikslus kitą dešimtmetį, būtina padidinti nepriklausomų rinkos tarpininkų vaidmenį, įskaitant vieno langelio principu veikiančius centrus ar panašius paramos mechanizmus, siekiant plėtoti rinkos pasiūlą ir paklausą ir skatinti sudaryti sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo tiek privačių, tiek viešųjų pastatų renovacijai vykdyti. ***Šiuo tikslu svarbu pripažinti, kad piliečiams vis dar sunku be paramos nustatyti geriausias jų aplinkybes atitinkančias galimybes. Direktyva turėtų padėti pagerinti produktų, paslaugų ir konsultacijų prieinamumą Europos ir vietos rinkose, be kita ko, skatinant moterų verslininkų potencialą užpildyti rinkos spragas ir pateikti naujoviškus energijos vartojimo efektyvumo didinimo būdus.*** Svarbų vaidmenį šioje srityje galėtų atlikti vietos energetikos agentūros, jos galėtų nustatyti bei remti galimų tarpininkų ar vieno langelio principu veikiančių centrų steigimą;

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl direktyvos 106 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(106) valstybės narės ėmėsi priemonių,

PE703.261v02-00

Pakeitimas

(106) valstybės narės ėmėsi priemonių,

24/46

AD\1255691LT.docx

kad nustatytų ir pašalintų reguliavimo ir su reguliavimu nesusijusias kliūtis. Tačiau reikia didinti pastangas panaikinti reguliavimo ir su reguliavimu nesusijusias kliūtis, trukdančias taikyti sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo ir trečiųjų šalių teikiamo finansavimo priemonės, kurios gali padėti sutaupyti energijos. Šios kliūtys apima apskaitos taisykles ir praktiką, kurios visą investicijų laiką trukdo apskaitos dokumentuose tinkamai pateikti kapitalo investicijų ir per metus dėl energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių sutaupyti lėšas;

kad nustatytų ir pašalintų reguliavimo ir su reguliavimu nesusijusias kliūtis. Tačiau reikia didinti pastangas panaikinti reguliavimo ir su reguliavimu nesusijusias kliūtis, trukdančias taikyti sutartis dėl energijos vartojimo efektyvumo ir trečiųjų šalių teikiamo finansavimo priemonės, kurios gali padėti sutaupyti energijos. Šios kliūtys apima apskaitos taisykles ir praktiką, kurios visą investicijų laiką trukdo apskaitos dokumentuose tinkamai pateikti kapitalo investicijų ir per metus dėl energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių sutaupyti lėšas. ***Kita kliūtis, kurią ši direktyva turėtų padėti įveikti, yra būtinų žmonių įgūdžių ir kompetencijų – nuo pagrindinių iki labiau specializuotų – trūkumas, visų pirma inžinerijos, energijos vartojimo efektyvumo, sistemų integravimo, lankstumo ir skaitmeninimo srityse. Valstybės narės turėtų priimti priemones, kuriomis būtų didinamos švietimo, mokymo ir techninės priežiūros įgūdžių ir kompetencijų tobulinimo galimybės, ypatingą dėmesį skiriant moterims ir mergaitėms;***

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 3 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) skatina taikyti kaštų ir naudos vertinimo metodikas, pagal kurias galima tinkamai įvertinti platesnę energijos vartojimo efektyvumo sprendimų naudą ***iš visuomenės perspektyvos***, ir užtikrina, kad jos būtų taikomos, kai kaštų ir naudos vertinimas privalomas;

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 3 dalies b punktas

Pakeitimas

a) skatina taikyti kaštų ir naudos vertinimo metodikas, pagal kurias galima tinkamai įvertinti platesnę energijos vartojimo efektyvumo sprendimų naudą ***socialiniu, teisių ir lyčių lygybės požiūriu***, ir užtikrina, kad jos būtų taikomos, kai kaštų ir naudos vertinimas privalomas;

Komisijos siūlomas tekstas

b) nustato subjektą, atsakingą už principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ taikymo stebėseną ir planavimo, politikos ir investicijų sprendimų poveikio energijos vartojimui ir energijos vartojimo *efektyvumui* stebėseną;

Pakeitimas

b) nustato subjektą, atsakingą už principo „svarbiausia – energijos vartojimo efektyvumas“ taikymo stebėseną ir planavimo, politikos ir investicijų sprendimų poveikio energijos vartojimui, *energijos vartojimo efektyvumui, energijos nepritekliui ir lygioms galimybėms naudotis* energijos vartojimo *efektyvumo priemonėmis* stebėseną;

Pakeitimas 27

**Pasiūlymas dėl direktyvos
3 a straipsnis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a straipsnis

Lyčių aspekto integravimo principas

- 1. Komisija, pasikonsultavusi su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, valstybėms narėms teikia gaires, kaip įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo politikos priemones, atsižvelgiant į lyčių aspektą.*
- 2. Valstybės narės deda visas pastangas integruoti lyčių aspektą į politikos, reguliavimo priemonių ir išlaidų programų, susijusių su energijos vartojimo efektyvumu, rengimą, kūrimą, įgyvendinimą, stebėjimą ir vertinimą, siekdamas skatinti moterų ir vyrų lygybę ir kovoti su diskriminacija.*
- 3. Valstybės narės vykdo aktyvią politiką, kuria siekiama integruoti moteris į visus energijos vertės grandinės lygmenis, kad būtų galima įgyvendinti veiksmingesnes ir efektyvesnes energetikos iniciatyvas ir užtikrinti didesnę investicijų grąžą. Šiuo tikslu jos įtraukia lyčių aspektą į finansavimo mechanizmus, kad būtų užtikrintos lygios galimybės naudotis ištekliais ir*

paskatomis.

4. *Valstybės narės užtikrina, kad lyčių aspekto integravimo principo taikymą tikrintų atitinkami subjektai, o politikos, planavimo ir investicijų sprendimams būtų taikomi tvirtinimo ir stebėsenos reikalavimai.*

5. *Atitinkamais atvejais valstybės narės nustato subjektą, atsakingą už lyčių aspekto integravimo principo taikymo stebėseną.*

6. *Reglamento (ES) 2018/1999 17 straipsnyje numatytose integruotose nacionalinėse energetikos ir klimato srities pažangos ataskaitose valstybės narės nurodo, ar įgyvendinant šią direktyvą buvo atsižvelgta į lyčių lygybės integravimo principą.*

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybės narės užtikrina, kad regioninės ir vietos valdžios institucijos, pasikonsultavusios su suinteresuotaisiais subjektais ir visuomene, įskaitant konkrečias grupes, kurioms gresia energijos nepriteklis arba kurios yra pažeidžiamesnės dėl jo poveikio, pvz., moteris, neįgaliuosius, pagyvenusius asmenis, vaikus ir **rasinėms ar etninėms mažumoms priklausančius** asmenis, savo priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo planuose nustatytų konkrečias energijos vartojimo efektyvumo priemones.

Pakeitimas

3. Valstybės narės užtikrina, kad regioninės ir vietos valdžios institucijos, pasikonsultavusios su **nacionalinėmis lygybės įstaigomis, ekspertais ir atitinkamais** suinteresuotaisiais subjektais ir visuomene, įskaitant konkrečias grupes, kurioms gresia energijos nepriteklis arba kurios yra pažeidžiamesnės dėl jo poveikio, pvz., moteris, neįgaliuosius, pagyvenusius asmenis, vaikus, **migrantus ir įvairios socialinės, rasinės ar etninės kilmės asmenis, taip pat LGBTIQ+** asmenis, **kurie taip pat priklauso kuriai nors iš minėtų grupių**, savo priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo planuose nustatytų konkrečias energijos vartojimo efektyvumo priemones. **Rengdamos energijos vartojimo efektyvumo priemones, kurias įtraukia į savo priklausomybės nuo**

iškastinio kuro mažinimo planus, valstybės narės užtikrina, kad būtų atlikti ex ante poveikio lytims ir įvairovei vertinimai. Valstybės narės vengia neigiamo tiesioginio ar netiesioginio energijos vartojimo efektyvumo priemonių poveikio mažų pajamų namų ūkiams, moterims ir kitoms pažeidžiamoje padėtyje esančioms grupėms arba tą poveikį kompensuoja.

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Valstybės narės padeda viešosioms įstaigoms diegti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, be kita ko, regiono ir vietos lygmenimis, teikdamos gaires, propaguodamos gebėjimų stiprinimo bei mokymo galimybes ir skatindamos viešąsias įstaigas bendradarbiauti tarpusavyje.

Pakeitimas

4. Valstybės narės padeda viešosioms įstaigoms diegti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, be kita ko, regiono ir vietos lygmenimis, teikdamos gaires, propaguodamos gebėjimų stiprinimo bei mokymo galimybes ir skatindamos viešąsias įstaigas bendradarbiauti tarpusavyje. ***Valstybės narės užtikrina, kad kuriant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones pirmenybė būtų teikiama asmenims, gyvenantiems socialiniuose būstuose, kuriuose yra žemiausi būsto standartai ir didžiausios energijos sąnaudos, taip pat pagrindinei viešajai infrastruktūrai, pavyzdžiui, viešajam transportui, ligoninėms, mokykloms, būsto asociacijoms ir socialiniam būstui, siekiant sumažinti esamą lyčių ir socialinę nelygybę.***

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl direktyvos 6 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Nedarant poveikio Europos Parlamento ir

PE703.261v02-00

Pakeitimas

Nedarant poveikio Europos Parlamento ir

28/46

AD\1255691LT.docx

Tarybos direktyvos 2010/31/ES 7 straipsniui⁹², kiekviena valstybė narė užtikrina, kad kasmet bent 3 proc. bendro viešosioms įstaigoms priklausančių šildomų ir (arba) vėsinamų pastatų patalpų ploto būtų renovuojama taip, kad jie taptų beveik nulinės energijos pastatais pagal Direktyvos 2010/31/ES 9 straipsnį .

Tarybos direktyvos 2010/31/ES 7 straipsniui⁹², kiekviena valstybė narė užtikrina, kad kasmet bent 3 proc. bendro viešosioms įstaigoms priklausančių šildomų ir (arba) vėsinamų pastatų patalpų ploto būtų renovuojama taip, kad jie taptų beveik nulinės energijos pastatais pagal Direktyvos 2010/31/ES 9 straipsnį .

Užtikrinamos, kad tas tikslas būtų pasiektas, valstybės narės atsižvelgia į pagrindinį įperkamumo principą, kuriuo užtikrinama, kad didelio energinio naudingumo ir tvarūs pastatai būtų prieinami visų pirma mažų pajamų namų ūkiams ir sąveikinę diskriminaciją patiriantiems asmenims, pvz., moterims, atsižvelgiant į jų įvairovę, neįgaliesiems, vyresnio amžiaus žmonėms, LGBTIQ+ asmenims, vaikams, migrantams ir įvairios socialinės, rasinės ar etninės kilmės asmenims. Valstybės narės užtikrina, kad pagal šį straipsnį įgyvendinamos politikos priemonės ir veiksmai neturėtų neigiamo tiesioginio ar netiesioginio poveikio minėtiems asmenims, pvz., jei neproporcingai padidėtų nuoma ar dėl renovacijos masto atsirastų kitų su būstu susijusių išlaidų.

---

⁹² 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo (OL L 153, 2010 6 18, p. 13).

---

⁹² 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo (OL L 153, 2010 6 18, p. 13).

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl direktyvos 7 straipsnio 5 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės gali reikalauti, kad perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai pirkimo praktikoje, kai tinkama, atsižvelgtų į platesnius tvarumo, socialinius, aplinkos ir žiedinės ekonomikos aspektus, kad būtų pasiekti

Pakeitimas

Valstybės narės gali reikalauti, kad perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai pirkimo praktikoje, kai tinkama, atsižvelgtų į platesnius tvarumo, socialinius, ***lyčių lygybės, įvairovės, teisių sąveikos požiūriu***, aplinkos ir žiedinės

Sąjungos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir nulinės taršos tikslai. Kai tinkama ir kai reikia laikytis IV priede nustatytų reikalavimų, valstybės narės reikalauja, kad perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai atsižvelgtų į Sąjungos žaliojo viešojo pirkimo kriterijus.

ekonomikos aspektus, kad būtų pasiekti Sąjungos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir nulinės taršos tikslai. Kai tinkama ir kai reikia laikytis IV priede nustatytų reikalavimų, valstybės narės reikalauja, kad perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai atsižvelgtų į Sąjungos žaliojo viešojo pirkimo kriterijus.

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl direktyvos 8 straipsnio 3 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemas, alternatyvias politikos priemones arba jų derinį, programas ar priemones, finansuojamas iš nacionalinio energijos vartojimo efektyvumo fondo, **įgyvendina** pirmenybę teikdamos energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms, pažeidžiamiems vartotojams ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms. Valstybės narės užtikrina, kad pagal šį straipsnį įgyvendinamos politikos priemonės neturėtų neigiamo poveikio tiems asmenims. Kai taikytina, valstybės narės kuo geriau naudoja finansavimą, įskaitant viešąjį finansavimą, Sąjungos lygmeniu nustatytas finansavimo priemones ir pajamas iš apyvartinių taršos leidimų pagal 22 straipsnio 3 dalies b punktą, siekdamas pašalinti neigiamą poveikį ir užtikrinti teisingą ir **įtraukią** energetikos pertvarką.

Pakeitimas

Valstybės narės **įgyvendina** energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemas, alternatyvias politikos priemones arba jų derinį, programas ar priemones, finansuojamas iš nacionalinio energijos vartojimo efektyvumo fondo, pirmenybę teikdamos energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms, pažeidžiamiems vartotojams, **ypač sąveikinę diskriminaciją patiriantiems asmenims, pvz., moterims, atsižvelgiant į jų įvairovę, neįgaliesiems, vyresnio amžiaus žmonėms, vaikams, migrantams ir įvairios socialinės, rasinės ar etninės kilmės asmenims, LGBTIQ+ asmenims, kurie taip pat priklauso kuriai nors iš minėtų grupių**, ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms. Valstybės narės užtikrina, kad pagal šį straipsnį įgyvendinamos politikos priemonės neturėtų neigiamo **tiesioginio ar netiesioginio** poveikio tiems asmenims. Kai taikytina, valstybės narės kuo geriau naudoja finansavimą, įskaitant viešąjį finansavimą, Sąjungos lygmeniu nustatytas finansavimo priemones ir pajamas iš apyvartinių taršos leidimų pagal 22 straipsnio 3 dalies b punktą, siekdamas pašalinti neigiamą poveikį, **spręsti poveikio lytims problemą** ir užtikrinti teisingą ir **lygių galimybių lytims** energetikos pertvarką.

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl direktyvos 8 straipsnio 3 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Rengdamos tokias politikos priemonės, valstybės narės apsvarsto, kaip prie šių politikos priemonių įgyvendinimo gali prisidėti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos ir piliečių energetikos bendruomenės, ir *skatina* jų *vaidmenį*.

Pakeitimas

Komisija parengia konkrečias gaires, kaip užtikrinti, kad valstybės narės, rengdamos priemonės ir veiksmus, skirtus energijos nepritekliui mažinti ir energijos vartojimo efektyvumui skatinti, integruotų lyčių aspektą ir naudotųsi lyčių aspekto analize, kad energetikos pertvarkos srityje lyčių lygybės klausimu būtų padaryta pažanga. Rengdamos tokias politikos priemonės, valstybės narės apsvarsto, kaip prie šių politikos priemonių įgyvendinimo gali prisidėti atsinaujinančių išteklių energijos bendrijos ir piliečių energetikos bendruomenės, *skatina jų vaidmenį ir daug dėmesio skiria tam, kad skatintų aktyviai įtraukti moteris, atsižvelgiant į jų įvairovę ir į įvairius jų kaip vartotojų, gamintojų ir sprendimus priimančių vaidmenis.*

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Valstybės narės gali reikalauti, kad įpareigotosios šalys užtikrintų, kad dalį reikalaujamo sutaupyti energijos kiekio sutaupytų energijos nepriteklių patiriantys žmonės, pažeidžiami vartotojai ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantys žmonės. Valstybės narės taip pat gali reikalauti, kad įpareigotosios šalys pasiektų išlaidų energijai mažinimo tikslus ir sutaupytų energijos, propaguodamos energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonės, įskaitant finansinės paramos

Pakeitimas

4. Valstybės narės gali reikalauti, kad įpareigotosios šalys užtikrintų, kad dalį reikalaujamo sutaupyti energijos kiekio sutaupytų energijos nepriteklių ***arba tokio nepritekliaus riziką*** patiriantys žmonės, pažeidžiami vartotojai, ***mažas pajamas gaunantys namų ūkiai, o ypač tie, kurie patiria sąveikinę diskriminaciją,*** ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantys žmonės. Valstybės narės taip pat gali reikalauti, kad įpareigotosios šalys pasiektų išlaidų energijai mažinimo tikslus

priemonės, kuriomis mažinamas anglies dioksido apmokestinimo poveikis MVĮ ir labai mažoms įmonėms.

ir sutaupyto energijos, propaguodamos energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonės, įskaitant finansinės paramos priemonės, kuriomis mažinamas anglies dioksido apmokestinimo poveikis MVĮ ir labai mažoms įmonėms.

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Valstybės narės gali reikalauti, kad įpareigotosios šalys bendradarbiautų su vietos valdžios institucijomis ar savivaldybėmis, skatindamos energijos nepriteklių patiriančius žmones, pažeidžiamus vartotojus ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenančius žmones taikyti energijos vartojimo efektyvumo priemones. Tai apima konkrečių grupių, kurioms gresia **energijos** nepriteklius arba kurios yra pažeidžiamesnės dėl jo poveikio, specialių poreikių nustatymą ir tenkinimą. Siekdamas apsaugoti energijos nepriteklių patiriančius žmones, pažeidžiamus vartotojus ir, kai taikytina, socialiniuose būstuose gyvenančius žmones, valstybės narės skatina įpareigotąsias šalis vykdyti tokius veiksmus kaip pastatų, įskaitant socialinius būstus, renovacija, prietaisų pakeitimas, finansinė parama ir paskatos įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, laikantis nacionalinių finansavimo ir paramos sistemų arba energijos vartojimo audito reikalavimų.

Pakeitimas

5. Valstybės narės gali reikalauti, kad įpareigotosios šalys bendradarbiautų su vietos valdžios institucijomis ar savivaldybėmis, skatindamos energijos nepriteklių **arba tokio nepritekliaus riziką** patiriančius žmones, pažeidžiamus vartotojus, **mažas pajamas gaunančius namų ūkius, asmenis, patiriančius sąveikinę diskriminaciją**, ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenančius žmones taikyti energijos vartojimo efektyvumo priemones. Tai apima konkrečių grupių, **kurios patiria energijos nepriteklių ar** kurioms gresia **toks nepriteklius, pažeidžiamų vartotojų, pvz., moterų** arba **grupių**, kurios yra pažeidžiamesnės dėl jo poveikio, specialių poreikių nustatymą ir tenkinimą, **taip pat iššūkių, su kuriomis susiduriama norint pasiekti šias grupes, sprendimą**. Siekdamas apsaugoti energijos nepriteklių patiriančius žmones, pažeidžiamus vartotojus, **mažas pajamas gaunančius namų ūkius, o ypač tuos, kurie patiria sąveikinę diskriminaciją**, ir, kai taikytina, socialiniuose būstuose gyvenančius žmones, valstybės narės skatina įpareigotąsias šalis vykdyti tokius veiksmus kaip pastatų, įskaitant socialinius būstus, renovacija, prietaisų pakeitimas, finansinė parama ir paskatos įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, laikantis nacionalinių finansavimo ir paramos sistemų arba

energijos vartojimo audito reikalavimų.

Pakeitimas 36

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Valstybės narės reikalauja, kad įpareigosios šalys kasmet teiktų ataskaitas dėl įpareigotųjų šalių sutaupytos energijos vykdant veiksmus, kuriais remiami energijos nepriteklių patiriantys žmonės, pažeidžiami vartotojai ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantys žmonės, ir reikalauja apibendrintos statistinės informacijos apie jų galutinius vartotojus (nurodant sutaupytos energijos pokyčius, palyginti su anksčiau pateikta informacija) ir apie suteiktą techninę ir finansinę paramą.

Pakeitimas

6. Valstybės narės reikalauja, kad įpareigosios šalys kasmet teiktų ataskaitas dėl įpareigotųjų šalių sutaupytos energijos vykdant veiksmus, kuriais remiami energijos nepriteklių ***arba tokios nepritekliaus riziką*** patiriantys žmonės, pažeidžiami vartotojai, ***pažeidžiamoje padėtyje esantys asmenys*** ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantys žmonės, ***įskaitant tokius veiksmus, kurie specialiai skirti moterims ir žmonėms, patiriantiems sąveikinę diskriminaciją***, ir reikalauja apibendrintos statistinės informacijos apie jų galutinius vartotojus (nurodant sutaupytos energijos pokyčius, palyginti su anksčiau pateikta informacija), ***kai įmanoma, išskaidžius duomenis apie vartotojus pagal lytį***, ir apie suteiktą techninę ir finansinę paramą.

Pakeitimas 37

Pasiūlymas dėl direktyvos 11 straipsnio 4 dalies 2 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės, skirdamos daug dėmesio lyčių pusiausvyrai, skatina energijos auditorių kvalifikacijai įgyti skirtas mokymo programas, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos pakankamam ekspertų skaičiui atsirasti, remdamos perkvalifikavimo ir kvalifikacijos kėlimo procesus. Valstybės narės taip pat skatina akredituotų ekspertų lyčių pusiausvyrą, kad būtų skatinamas didesnis energetikos

sektorius veikloje dalyvaujančių moterų skaičius, ir į mokymo programas įtraukia lyčių aspektą.

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl direktyvos 21 straipsnio 2 dalies 2 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Siekiant šio straipsnio tikslų, šios priemonės taip pat turi būti skirtos konkreitiems suinteresuotiesiems subjektams, pavyzdžiui, moterims, atsižvelgiant į jų įvairovę, įskaitant tokius asmenis, kurie patiria sąveikinę diskriminaciją, nes jos gali lemti pokyčius namų ūkiuose, įmonėse, viešojo administravimo įstaigose ir visų rūšių organizacijose ir skatinti juos įgyvendinti.

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl direktyvos 21 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3. Valstybės narės sudaro tinkamas sąlygas rinkos dalyviams teikti galutiniams vartotojams, įskaitant pažeidžiamus vartotojus, energijos nepriteklių patiriančius žmones ir, kai taikytina, socialiniuose būstuose gyvenančius žmones, tinkamą bei tikslią informaciją ir juos konsultuoti energijos vartojimo efektyvumo klausimais.

3. Valstybės narės sudaro tinkamas sąlygas rinkos dalyviams teikti galutiniams vartotojams, įskaitant pažeidžiamus vartotojus **ir tokius asmenis, kurie patiria sąveikinę diskriminaciją**, energijos nepriteklių patiriančius žmones, **daug dėmesio skiriant moterims, atsižvelgiant į jų įvairovę**, ir, kai taikytina, socialiniuose būstuose gyvenančius žmones, tinkamą bei tikslią informaciją ir juos konsultuoti energijos vartojimo efektyvumo klausimais.

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl direktyvos 21 straipsnio 4 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad galutiniai vartotojai, galutiniai naudotojai, pažeidžiami vartotojai, energijos nepriteklių patiriantys žmonės ir, kai taikytina, socialiniuose būstuose gyvenantys žmonės galėtų naudotis paprastais, sąžiningais, skaidriais, nepriklausomais, veiksmingais ir efektyviais neteisminiais mechanizmais spręsti ginčams dėl šioje direktyvoje nustatytų teisių ir pareigų, per nepriklausomą mechanizmą, pavyzdžiui, energetikos reikalų ombudsmeną ar vartotojų instituciją, arba per reguliavimo instituciją. Jei galutinis vartotojas yra vartotojas, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/11/ES¹⁰⁰ 4 straipsnio 1 dalies a punkte, tokie neteisminio ginčų sprendimo mechanizmai turi atitikti toje direktyvoje nustatytus reikalavimus.

---

¹⁰⁰ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/11/ES dėl alternatyvaus vartotojų ginčų sprendimo, kuria iš dalies keičiami Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 ir Direktyva 2009/22/EB (Direktyva dėl vartotojų AGS) (OL L 165, 2013 6 18, p. 63).

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl direktyvos 22 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad galutiniai vartotojai, galutiniai naudotojai, pažeidžiami vartotojai, energijos nepriteklių patiriantys žmonės, ***o ypač žmonės, kurie patiria sąveikinę diskriminaciją, pvz., moterys, atsižvelgiant į jų įvairovę, neįgalieji, vyresnio amžiaus asmenys, migrantai, įvairios socialinės, rasinės ar etninės kilmės asmenys, LGBTIQ+ asmenys, kurie taip pat priklauso kuriai nors iš minėtų grupių***, ir, kai taikytina, socialiniuose būstuose gyvenantys žmonės galėtų naudotis paprastais, sąžiningais, skaidriais, nepriklausomais, veiksmingais ir efektyviais neteisminiais mechanizmais spręsti ginčams dėl šioje direktyvoje nustatytų teisių ir pareigų, per nepriklausomą mechanizmą, pavyzdžiui, energetikos reikalų ombudsmeną ar vartotojų instituciją, arba per reguliavimo instituciją. Jei galutinis vartotojas yra vartotojas, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/11/ES¹⁰⁰ 4 straipsnio 1 dalies a punkte, tokie neteisminio ginčų sprendimo mechanizmai turi atitikti toje direktyvoje nustatytus reikalavimus.

---

¹⁰⁰ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/11/ES dėl alternatyvaus vartotojų ginčų sprendimo, kuria iš dalies keičiami Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 ir Direktyva 2009/22/EB (Direktyva dėl vartotojų AGS) (OL L 165, 2013 6 18, p. 63).

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės **imasi** tinkamų priemonių, kad suteiktų galių energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms, pažeidžiamiems vartotojams ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms ir juos apsaugotų.

Pakeitimas

1. Valstybės narės **parengia** tinkamų **tikslinių** priemonių, kad suteiktų galių energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms, pažeidžiamiems vartotojams, **ypač sąveikinę diskriminaciją patiriantiems asmenims, pvz., moterims, atsižvelgiant į jų įvairovę, neįgaliesiems, vyresnio amžiaus žmonėms, migrantams ir įvairios socialinės, rasinės ar etninės kilmės asmenims, LGBTIQ+ asmenims, kurie taip pat priklauso kuriai nors iš minėtų grupių**, ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms ir juos apsaugotų.

Pakeitimas 42

**Pasiūlymas dėl direktyvos
22 straipsnio 2 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

2. Siekdamas sumažinti energijos nepriteklių, valstybės narės energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones ir susijusias vartotojų apsaugos ar informavimo priemones, visų pirma nustatytas 21 straipsnyje ir 8 straipsnio 3 dalyje, įgyvendina pirmenybę teikdamas energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms, pažeidžiamiems vartotojams ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms.

Pakeitimas

2. Siekdamas sumažinti energijos nepriteklių, valstybės narės energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones ir susijusias vartotojų apsaugos ar informavimo priemones, visų pirma nustatytas 21 straipsnyje ir 8 straipsnio 3 dalyje, įgyvendina pirmenybę teikdamas energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms, pažeidžiamiems vartotojams, **mažas pajamas gaunantiems namų ūkiams ir pažeidžiamoje padėtyje esantiems asmenims** ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms. **Valstybės narės taiko stebėsenos ir vertinimo priemones, siekdamos užtikrinti, kad žmonėms, kuriems gresia energijos nepriteklis, būtų padedama energijos vartojimo efektyvumo priemonėmis.**

Pakeitimas 43

**Pasiūlymas dėl direktyvos
22 straipsnio 3 dalies e punktą**

Komisijos siūlomas tekstas

e) skatina teikti techninę pagalbą socialiniams subjektams, siekiant skatinti pažeidžiamus vartotojus aktyviai dalyvauti energijos rinkoje ir teigiama linkme keisti savo energijos vartojimo įpročius;

Pakeitimas

e) skatina teikti techninę pagalbą socialiniams subjektams, siekiant skatinti pažeidžiamus vartotojus aktyviai dalyvauti energijos rinkoje ir teigiama linkme keisti savo energijos vartojimo įpročius;
ypatingas dėmesys skiriamas moterų dalyvavimui, turint mintyje jų, kaip visuomeninių pokyčių iniciatorių, vaidmenį ir atsižvelgiant į lyčių aspektą energijos vartojimo srityje;

Pakeitimas 44

**Pasiūlymas dėl direktyvos
22 straipsnio 4 dalies 1 pastraipa**

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės sukuria įvairių sektorių, pvz., sveikatos sektoriaus, statybos sektoriaus ir socialinių sektorių, ekspertų tinklą, kad būtų parengtos strategijos, kurios padėtų vietos ir nacionalinius sprendimus priimančioms subjektams įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, kuriomis mažinamas energijos nepriteklus, priemones, kuriomis siekiama rasti patikimų ilgalaikių sprendimų energijos nepritekliui mažinti, ir parengti tinkamą techninę pagalbą ir finansines priemones. Valstybės narės siekia, kad ekspertų tinklo sudėtis užtikrintų lyčių pusiausvyrą ir atspindėtų visą žmonių požiūrių įvairovę.

Pakeitimas

Valstybės narės sukuria įvairių sektorių, pvz., sveikatos sektoriaus, statybos sektoriaus ir socialinių sektorių, ekspertų tinklą, kad būtų parengtos strategijos, kurios padėtų vietos ir nacionalinius sprendimus priimančioms subjektams įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, kuriomis mažinamas energijos nepriteklus, priemones, kuriomis siekiama rasti patikimų ilgalaikių ***lyčių lygybe grindžiamų*** sprendimų energijos nepritekliui mažinti, ir parengti tinkamą techninę pagalbą ir finansines priemones. Valstybės narės siekia, kad ekspertų tinklo sudėtis užtikrintų lyčių pusiausvyrą, ***įtrauktų lyčių lygybės ekspertų, siekiant propaguoti lyčių aspekto integravimą,*** ir atspindėtų visą žmonių požiūrių įvairovę. ***Šis tinklas taip pat siekia šalinti lyčių nelygybę, skatinti atitinkamam amžiui pritaikytas technologijas ir taikomąsias programas, skatinti lyčių aspektą integruojantį energetikos planavimą ir***

atsižvelgti į skirtingą energetikos pertvarkos poveikį moterims, atsižvelgiant į jų įvairovę, šeimoms, vienišiemis tėvams ir vyresnio amžiaus žmonėms.

Pakeitimas 45

Pasiūlymas dėl direktyvos 22 straipsnio 4 dalies 2 pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) nustatyti nacionalines energijos nepritekliaus, energijos nepriteklių patiriančių ir pažeidžiamų vartotojų, įskaitant galutinius naudotojus, sąvokų apibrėžtis, rodiklius ir kriterijus;

Pakeitimas

a) ***remiantis 2 straipsnyje pateiktomis apibrėžtimis***, nustatyti nacionalines energijos nepritekliaus, energijos nepriteklių patiriančių ir pažeidžiamų vartotojų, įskaitant galutinius naudotojus, sąvokų apibrėžtis, rodiklius ir kriterijus, ***kurie apimtų žmogaus teisių, lyčių ir sąveikos integravimo aspektus;***

Pakeitimas 46

Pasiūlymas dėl direktyvos 22 straipsnio 4 dalies 2 pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) parengti arba patobulinti atitinkamus taikytinus ir praneštinius rodiklius ir duomenų rinkinius, susijusius su energijos nepritekliaus problema;

Pakeitimas

b) parengti arba patobulinti atitinkamus taikytinus ir praneštinius ***kokybinius ir kiekybinius*** rodiklius ir duomenų rinkinius, ***įskaitant patikimesnius ir išsamesnius pagal lytį suskirstytus duomenis, apimančius ir sąveikinę diskriminaciją***, susijusius su energijos nepritekliaus problema. ***Tais rodikliais ir duomenimis naudojamosi siekiant pateikti aiškias gaires dėl kovos su energijos nepritekliaus feminizacija ir lyčių aspekto integravimo į energetikos pertvarką;***

Pakeitimas 47

**Pasiūlymas dėl direktyvos
22 straipsnio 4 dalies 2 pastraipos c punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

c) nustatyti metodus ir priemones, kuriais būtų užtikrinamas įperkamas, neutralus poveikis būsto išlaidoms arba būdai užtikrinti, kad į energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonės investuotas viešasis finansavimas būtų naudingas ir pastatų savininkams, ir nuomininkams, visų pirma pažeidžiamiesiems vartotojams, energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms;

Pakeitimas

c) nustatyti metodus ir priemones, kuriais būtų užtikrinamas įperkamas, neutralus poveikis būsto išlaidoms arba būdai užtikrinti, kad į energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonės investuotas viešasis finansavimas ***apimtų lyčių lygybės perspektyvą ir*** būtų naudingas ir pastatų savininkams, ir nuomininkams, visų pirma ***moterims, atsižvelgiant į jų įvairovę,*** pažeidžiamiesiems vartotojams, energijos nepriteklių patiriantiems žmonėms ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose gyvenantiems žmonėms;

Pakeitimas 48

**Pasiūlymas dėl direktyvos
23 straipsnio 2 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės užtikrina, kad visuomenei būtų suteikta galimybė dalyvauti rengiant šildymo ir vėsinimo planus, atliekant išsamų vertinimą ir formuojant politiką bei priemones.

Pakeitimas

2. Valstybės narės užtikrina, kad visuomenei, ***įskaitant pilietinės visuomenės organizacijas, tas grupes, kurios patiria didesnę energijos nepriteklių ar tokio nepritekliaus riziką arba kurios yra jautresnės neigiamiems energijos nepritekliaus padariniams, ir asmenis, patiriančius sąveikinę diskriminaciją, pavyzdžiui, moteris, vyresnio amžiaus žmones, migrantus ir įvairios socialinės, rasinės ar etninės kilmės asmenis, LGBTIQ+ asmenis, kurie taip pat priklauso kuriai nors iš minėtų grupių,*** būtų suteikta galimybė dalyvauti rengiant šildymo ir vėsinimo planus, atliekant išsamų vertinimą ir formuojant politiką bei priemones.

Pakeitimas 49

**Pasiūlymas dėl direktyvos
26 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa**

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad energijos vartojimo efektyvumo specialistų kompetencijos lygis atitiktų rinkos poreikius. Valstybės narės, glaudžiai bendradarbiaudamos su socialiniais partneriais, užtikrina, kad energijos vartojimo efektyvumo specialistams, įskaitant energetinių paslaugų teikėjus, energijos vartojimo audito paslaugų teikėjus, energijos naudojimo vadybos specialistus, nepriklausomus ekspertus ir Direktyvoje apibrėžtų 2010/31/ES pastato dalių montuotojus, būtų taikomos sertifikavimo ir (arba) lygiavertės kvalifikacijos sistemos, įskaitant, jei reikia, tinkamas mokymo programas, ir kad jos būtų patikimos ir padėtų siekti nacionalinių energijos vartojimo efektyvumo tikslų ir bendrų ES priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslų.

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad energijos vartojimo efektyvumo specialistų kompetencijos lygis ***ir prieinamumas*** atitiktų rinkos poreikius, ***be kita ko, naudodamasi nacionaliniais ir Sąjungos fondais ir programomis, kad būtų veiksmingai remiamas mokymasis visą gyvenimą ir mokymas gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse, visų pirma inžinerijos srityje ir ypač moterims ir mergaitėms.*** Valstybės narės, glaudžiai bendradarbiaudamos su socialiniais partneriais, užtikrina, kad energijos vartojimo efektyvumo specialistams, įskaitant energetinių paslaugų teikėjus, energijos vartojimo audito paslaugų teikėjus, energijos naudojimo vadybos specialistus, nepriklausomus ekspertus ir Direktyvoje apibrėžtų 2010/31/ES pastato dalių montuotojus, būtų taikomos sertifikavimo ir (arba) lygiavertės kvalifikacijos sistemos, įskaitant, jei reikia, tinkamas mokymo ***ir įgūdžių lavinimo*** programas, ***ypač moterims ir mergaitėms, atsižvelgiant į jų įvairovę,*** ir kad jos būtų patikimos ir padėtų siekti nacionalinių energijos vartojimo efektyvumo tikslų ir bendrų ES priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslų, ***taip pat būtų subalansuotos, kalbant apie moterų ir vyrų proporciją šiame sektoriuje.*** ***Valstybės narės siekia užtikrinti vienodas galimybes moterims dalyvauti energijos vartojimo efektyvumo mokymuose ir pasinaudoti naujomis darbo galimybėmis energetikos sektoriuje. Valstybės narės gali rengti kampanijas arba steigti apdovanojimus įmonėms, kurios imasi pavyzdinių priemonių, kad pagerintų moterų dalyvavimą žaliwoje ir skaitmeninėje ekonomikoje, ir sukurti papildomas paskatas siekiant didinti***

moterų, kaip sektinų pavyzdžių, matomumą ir skatinti jų galimybes patekti į šiuos sektorius universitetuose ir užimtumo srityje.

Pakeitimas 50

**Pasiūlymas dėl direktyvos
27 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos d a punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

da) rinkos ir verslo galimybės sutaupyti daugiau energijos, siekiant skatinti vietos verslumą energetinių paslaugų sektoriuje, ypatingą dėmesį skiriant moterims verslininkėms;

Pakeitimas 51

**Pasiūlymas dėl direktyvos
27 straipsnio 6 dalies c a punktas (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) moterų verslininkių vaidmens teikiant produktus, paslaugas ir konsultacijas skatinimas;

Pakeitimas 52

**Pasiūlymas dėl direktyvos
28 straipsnio 2 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. Komisija atitinkamais atvejais tiesiogiai arba pasitelkdama Europos finansų įstaigas padeda valstybėms narėms sukurti finansavimo priemones ir projektų rengimo pagalbos centrus nacionaliniu, regiono ar vietos lygmeniu, skirtus investicijoms į energijos vartojimo efektyvumą didinti įvairiuose sektoriuose ir **pažeidžiamiems vartotojams**, energijos nepriteklių **patiriantiems žmonėms** ir, kai

2. Komisija atitinkamais atvejais tiesiogiai arba pasitelkdama Europos finansų įstaigas padeda valstybėms narėms sukurti finansavimo priemones ir projektų rengimo pagalbos centrus nacionaliniu, regiono ar vietos lygmeniu, skirtus investicijoms į energijos vartojimo efektyvumą didinti įvairiuose sektoriuose, **siekiant skirti specialų ir tikslinį finansavimą, apsaugoti ir įgalinti moteris,**

taikoma, socialiniuose būstuose **gyvenantiems žmonėms apsaugoti bei įgalinti, taip pat integruojant** lygybės principą, kad nė vienas nebūtų paliktas nuošalyje.

atsižvelgiant į jų įvairovę, pažeidžiamus vartotojus, energijos nepriteklių arba tokio nepriteklaus riziką patiriančius žmones ir, kai taikoma, socialiniuose būstuose **gyvenančius žmones, taip pat integruoti lyčių lygybės ir įvairovės aspektą, apimant lyčių lygybės integravimo** principą, kad nė vienas nebūtų paliktas nuošalyje.

Pakeitimas 53

Pasiūlymas dėl direktyvos 28 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybės narės patvirtina priemones, kuriomis užtikrinama, kad finansų įstaigos plačiai ir nediskriminuodamos teiktų paskolas energijos vartojimo efektyvumui didinti, pavyzdžiui, žaliąsias hipotekos paskolas ir užtikrintas ar neužtikrintas žaliąsias paskolas, ir kad jos būtų matomos ir prieinamos vartotojams. Valstybės narės patvirtina priemones, kuriomis sudaromos sąlygos įgyvendinti išsimokėjimo apmokant sąskaitas už komunalines paslaugas ir mokant mokesčius schemas. Valstybės narės užtikrina, kad bankai ir kitos finansų įstaigos gautų informaciją apie galimybes dalyvauti finansuojant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, be kita ko, kuriant viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes.

Pakeitimas

3. Valstybės narės patvirtina priemones, kuriomis užtikrinama, kad finansų įstaigos plačiai ir nediskriminuodamos teiktų paskolas energijos vartojimo efektyvumui didinti, pavyzdžiui, žaliąsias hipotekos paskolas ir užtikrintas ar neužtikrintas žaliąsias paskolas, ir kad jos būtų matomos ir prieinamos vartotojams, **visų pirma tiems, kurie yra pažeidžiamoje padėtyje, ypatingą dėmesį skiriant moterims, atsižvelgiant į jų įvairovę ir galimą iniciatorių vaidmenį skatinant pokyčius visuomenėje.** Valstybės narės patvirtina priemones, kuriomis sudaromos sąlygos įgyvendinti išsimokėjimo apmokant sąskaitas už komunalines paslaugas ir mokant mokesčius schemas. Valstybės narės užtikrina, kad bankai ir kitos finansų įstaigos gautų informaciją apie galimybes dalyvauti finansuojant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, be kita ko, kuriant viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes.

Pakeitimas 54

Pasiūlymas dėl direktyvos 33 straipsnio 7 dalies 2 pastraipos d a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

da) šios direktyvos poveikio lytims vertinimas, apimantis sąveikinę diskriminaciją;

Pakeitimas 55

Pasiūlymas dėl direktyvos VI priedo 1 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

a) jis pagrįstas naujausiais, išmatuotais ir **galimais atkartoti** duomenimis apie energijos suvartojimą ir apkrovos charakteristikomis (elektros energijos atveju);

a) jis pagrįstas naujausiais, išmatuotais, **galimais atkartoti ir, kai įmanoma, pagal lytį suskirstytai** duomenimis apie energijos suvartojimą ir apkrovos charakteristikomis (elektros energijos atveju);

Pakeitimas 56

Pasiūlymas dėl direktyvos VII priedo 1 punkto 1.2 papunkčio 2 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės nuolat tobulina kiekybinę ir kokybinę informaciją, be kita ko, skaitmeninėmis priemonėmis, ir pateikia sąskaitų informaciją aiškiau, glaustiau, prasmingu ir prieinamu būdu. Šiuo tikslu svarbu, kad Komisija ir valstybės narės pagerintų duomenų rinkimo būdą, visų pirma labiau detalizuojant ir suskirstant duomenis taip, kad būtų galima geriau suprasti energetikos sistemos dinamiką, padėti pašalinti kliūtis, taip pat susijusias su lytimi, ir praktiškai įgyvendinti tikslingesnę politiką, priemones ir sprendimus.

Pakeitimas 57

Pasiūlymas dėl direktyvos

VII priedo 1 punkto 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Tam, kad galutiniai naudotojai galėtų reguliuoti savo energijos vartojimą, sąskaitų išrašymas grindžiamas faktiniu suvartojimu arba šilumos daliklio rodmenimis ir atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus.

Pakeitimas

Tam, kad galutiniai naudotojai galėtų reguliuoti savo energijos vartojimą, sąskaitų išrašymas grindžiamas faktiniu suvartojimu arba šilumos daliklio rodmenimis ir atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus.

Valstybės narės nuolat tobulina kiekybinę ir kokybinę informaciją, be kita ko, skaitmeninėmis priemonėmis, ir pateikia sąskaitų informaciją aiškiau, glaustu, prasmingu ir prieinamu būdu. Šiuo tikslu svarbu, kad Komisija ir valstybės narės pagerintų duomenų rinkimo būdą, visų pirma labiau detalizuojant ir suskirstant duomenis taip, kad būtų galima geriau suprasti energetikos sistemos dinamiką, padėti pašalinti kliūtis, taip pat susijusias su lytimi, ir praktiškai įgyvendinti tikslingesnę politiką, priemones ir sprendimus.

NUOMONĘ TEIKIANČIO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Energijos vartojimo efektyvumas (nauja redakcija)
Nuorodos	COM(2021)0558 – C9-0330/2021 – 2021/0203(COD)
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ITRE 13.9.2021
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	FEMM 21.10.2021
Nuomonės referentas (-ė) Paskyrimo data	Alice Kuhnke 7.12.2021
Svarstymas komitete	10.2.2022
Priėmimo data	10.5.2022
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 29 –: 4 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Isabella Adinolfi, Christine Anderson, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Annika Bruna, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Heléne Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Livia Járóka, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Radka Maxová, Karen Melchior, Maria Noichl, Sandra Pereira, Pina Picierno, Sirpa Pietikäinen, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Terry Reintke, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Sylwia Spurek, Jessica Stegrud, Hilde Vautmans, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Chrysoula Zacharopoulou, Marco Zullo

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

29	+
PPE	Isabella Adinolfi, Maria da Graça Carvalho, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Arba Kokalari, Sirpa Pietikäinen, Christine Schneider, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Renew	Karen Melchior, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans, Chrysoula Zacharopoulou, Marco Zullo
S&D	Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Helène Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Radka Maxová, Maria Noichl, Pina Picierno, Evelyn Regner
The Left	Sandra Pereira, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Alice Kuhnke, Terry Reintke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek

4	-
ECR	Jessica Stegrud, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Christine Anderson, Annika Bruna

1	0
NI	Livia Járóka

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė